

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/202/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113222788
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5113222788.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom Mgr. Andrejom Kekelym, v právnej veci navrhovateľky: Q.. U. Č., K.. XX.XX.XXXX, O. R. XXX/XX, XXX XX O., Š. R. W., za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky: Ochrana spotrebiteľom a vlastníkom bytov, so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice - Staré Mesto, IČO: 42 249 708, právne zastúpeného JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice, IČO: 31 943 683, proti odporcovi: Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a o doklade jeho vykonateľnosti, takto

rozhodol:

Rozhodcovský rozsudok spis. zn. 3C/155/2012 zo dňa 19.01.2012 vydaný rozhodcom Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, JUDr. Michalom Škriabom v právnej veci žalobcu Rapid life životná poisťovňa a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904 proti žalovanej U. Č.Á., K.. XX.XX.XXXX, O. R. XXX/XX, XXX XX O., o zaplatenie a návrhu na splátkový kalendár, ktorým bola žalovaná U. Č. zaviazaná zaplatiť žalobcovi Rapid life životná poisťovňa a. s. peňažnú sumu 146,63 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur, z r u š u j e v celom rozsahu.

Rozhodcovský rozsudok spis. zn. 3C/156/2012 zo dňa 19.01.2012 vydaný rozhodcom Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, JUDr. Michalom Škriabom v právnej veci žalobcu Rapid life životná poisťovňa a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904 proti žalovanej U. Č., K.. XX.XX.XXXX, O. R. XXX/XX, XXX XX O., o zaplatenie a návrhu na splátkový kalendár, ktorým bola žalovaná U. Č. zaviazaná zaplatiť žalobcovi Rapid life životná poisťovňa a. s. peňažnú sumu 144,26 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur, z r u š u j e v celom rozsahu.

O trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania zo dňa 08.07.2013 doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 16.07.2013 sa navrhovateľka domáhala vydania rozsudku, ktorým by súd zrušil vo výroku tohto rozsudku uvedené rozhodcovské rozsudky a zaviazal odporcu nahradiť mu trovy konania.

Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že dňa 24.06.2013 prevzala vo výroku tohto rozsudku uvedené rozsudky, ktorými bola zaviazaná na plnenie uvedené vo výroku tohto rozsudku, pričom spolu s rozsudkami jej bolo doručené upovedomenie o začatí rozhodcovského konania zo dňa 09.01.2012 a návrh na začatie rozhodcovského konania zo dňa 02.01.2012. Ďalej navrhovateľka citovala v návrhu z uznesení Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012 a spis. zn. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.03.2013, pričom v súvislosti s týmito rozhodnutiami uviedla, že vo veci ide o spotrebiteľský vzťah a neprijateľnú zmluvnú podmienku - rozhodcovskú doložku, čo opakovane potvrdil aj Najvyšší súd SR. Odporca si tak opakovane uplatňuje plnenia z neplatnej rozhodcovskej doložky, čo možno považovať za konanie bez odbornej starostlivosti naplňujúce znaky nekalej obchodnej praktiky. Odporca ako žalobca

vo svojom žalobnom návrhu podanom na rozhodcovskom súde uviedol, že právomoc rozhodcovského súdu zakladá rozhodcovská doložka uvedená v časti „Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007“ k poistnej zmluve, v zmysle ktorých poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov rozhodcovský súd. Rozhodcovský súd v odôvodnení napadnutých rozhodcovských rozsudkov konštatoval, že z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom žalovanej s tým, že táto ju nebola povinná v rámci poistnej zmluvy ako celku podpísať a že žalovaná mala možnosť zmluvnú podmienku neprijat'. Navrhovateľka k tomu uviedla, že aj napriek tomu, že podpísala Osobitné zmluvné dojednania k poistnej zmluve, t. j. rozhodcovskú doložku, táto nebola s ňou individuálne vyjednaná, a to vzhľadom k tomu, že ustanovenie o arbitráži v časti XV. označenej ako „Rozhodcovské konanie“ je zakomponované priamo vo Všeobecných poistných podmienkach, a to v niekoľkých bodoch. To znamená, že ba nemala podpísať nie len Osobitné zmluvné dojednania k poistnej zmluve, ale ani Všeobecné poistné podmienky, o ktorých odporca tvrdí, že sú súčasťou poistnej zmluvy a ani samotnú poistnú zmluvu. Individuálne vyjednanie zmluvných podmienok totiž znamená, že by si sama niečo v poistnej zmluve vymienila a druhá strana - odporca by to prijal. V tomto prípade však k takémuto dojednaniu nedošlo. Išlo výlučne o využitie štandardnej formulárovej zmluvy. Sám odporca vo svojom žalobnom návrhu v arbitrážnom konaní opakovane zdôrazňuje, že čas XV. Všeobecných poistných podmienok je súčasťou poistenia, teda nemôže ísť o individuálne dojednanie. Odporca neuniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o tom, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, čo opakovane potvrdil aj Najvyšší súd SR. V kontexte tohto tvrdenia navrhovateľka poukázala na znenie ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ďalej na ust. čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS a ust. § 53 ods. 4 písm. r) a ods. 5 Občianskeho zákonníka. Napokon navrhovateľka uviedla, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom - dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti. Súdny už judikatúrou ustálili, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné pre hrubý rozpor s dobrými mravmi.

Podaním zo dňa 08.07.2013 do konania v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 vstúpilo na podporu navrhovateľky ako vedľajší účastník občianske združenie Ochrana spotrebiteľom a vlastníkom bytov. Toto podanie k návrhu na začatie konania pripojila samotná navrhovateľka ako jeho prílohu. Keďže odporca podaním zo dňa 25.10.2013 vzniesol námietku proti vstupu tohto vedľajšieho účastníka do konania na strane navrhovateľky (ďalej len „VÚN“) podľa ust. § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014, súd uznesením č. k. 6C/202/2013-153 zo dňa 16.01.2015 potvrdeným na odvolanie odporcu uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/195/2015-180 zo dňa 29.06.2015 pripustil vstup VÚN do konania.

Odporca sa k návrhu na začatie konania vyjadril po prvý krát podaním zo dňa 23.10.2013 doručeným súdu dňa 29.10.2013, v ktorom namietal, že aby mohla byť konkrétna zmluva posudzovaná ako spotrebiteľská podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, musí byť uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom (podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). V danom prípade však na strane navrhovateľky - poisťníka vystupuje osoba, ktorá v čase uzatvárania sporných poistných zmlúv mala ako živnostník v predmete svojej činnosti sprostredkovanie uzatvárania poistných zmlúv a dokonca vykonávala túto činnosť ako sprostredkovateľ poistenia pre odporcu na základe osobitnej obchodno-právnej zmluvy pod evidenčným č. XXXXX v období od 19.03.2007 do 15.06.2010. Sprostredkovanie poistenia tak bolo predmetom podnikania navrhovateľky, ktoré mala zapísané v živnostenskom registri ako predmet svojej podnikateľskej činnosti. Za túto činnosť dostávala od odporcu vo vymedzenom období odmenu dojednanú v uvedenej zmluve (rovnako aj za poistnú zmluvu, ktorú uzatvorila sama so sebou v dvojjedinej úlohe poisťníka i sprostredkovateľa poistenia). Sprostredkovanie poistenia je pri tom osobitná licencovaná odborná činnosť, podliehajúca registrácii, vykonávanej pod dohľadom Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“). Navrhovateľka túto činnosť vykonávala podľa zákona č. 340/2005 Z. z., resp. podľa zákona č. 186/2009 Z. z. Z tohto nepochybne vyplýva, že navrhovateľka mala postavenie profesionála v oblasti uzatvárania poistných zmlúv, ktoré odporca predáva. Odporca tak v ďalšom poukázal na to, že účelom spotrebiteľského práva je narovnanie prípadných informačných a iných značných nerovnováh medzi dodávateľom, u ktorého je predpoklad, že je v predmete zmluvy profesionál a spotrebiteľom, u ktorého je predpoklad, že je v danom predmete zmluvy neprofesionál - laik. V uvedenom prípade zjavne o takúto situáciu vyžadujúcu zásah spotrebiteľského práva do zmluvnej autonómie nejde, obzvlášť pokiaľ zmluvu uzatvára fyzická osoba sama so sebou raz ako odberateľ a raz za dodávateľa. Odporca poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v prípade pod spis. zn. C-464,39,4 zo dňa 20.01.2005, pričom rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sú priamo aplikovateľným prameňom práva záväzným pre členské štáty únie. Navrhovateľka ako profesionál v predmete zmluvy, bola plne informovaná o možnosti rozhodcovskú doložku prijať alebo neprijať (Záznam o informáciách, ktoré poskytol sprostredkovateľ klientovi pred uzavretím poistnej zmluvy), musela si byť vedomá, že ak

ju prijme, aký má potom rozhodcovská doložka vplyv a význam pre jej poistný vzťah. Po relatívne dlhší čas navrhovateľka na uzatváraní takéhoto typu zmlúv, vrátane takého typu rozhodcovských doložiek, aké v tomto konaní napáda a spochybňuje, založila svoje podnikanie a obživu. Aj v prípade konkrétnej napádanej poistnej zmluvy a rozhodcovskej doložky navrhovateľka dokonca za jej uzavretie inkasovala od odporcu osobitnú províziu. Odporca tak navrhoval, aby súd návrh na začatie konania zamietol v plnom rozsahu.

Odporca sa k návrhu na začatie konania vyjadril v ďalšom podaní zo dňa 15.11.2013 doručeným súdu dňa 21.11.2013, v ktorom namietal, že podaný návrh na začatie konania je v celom rozsahu nedôvodný. Podstatu argumentácie odporcu v jeho rozsiahlom 29 stranovom vyjadrení si súd dovoľí zhrnúť v ďalej uvedených bodoch nasledovne:

1) Napadnutý rozhodcovský rozsudok považuje za vydaný v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z., v súvislosti s čím poukazuje na to, že v zmysle ust. § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. je prekluzívna lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku 30 dní od jeho doručenia, pričom pokiaľ v tejto lehote navrhovateľka neuviedla, čo odporca zároveň namietal, určite a úplne rozhodujúce skutočnosti svedčiace o dôvodoch na zrušenie rozhodcovského rozsudku, nie je možné v budúcnosti prihliadať na prípadné nové skutočnosti uvedené navrhovateľom po uplynutí tejto lehoty. Neúplnosť návrhu odporca vyvodzoval z toho, že z návrhu na začatie konania opísaných rozhodujúcich skutočností možno dovodiť len toľko, že navrhovateľka sa domáha zrušenia dotknutého rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona č. 244/2002 Z. z., pričom navrhovateľka namietala platnosť dotknutej rozhodcovskej doložky. Navrhovateľom v návrhu na začatie konania uvedenú „nesúrodú kyticu tzv. judikátov z právnych názorov vyslovených v dnes už zrušených rozhodnutiach súdov“ nemožno považovať za dostatočné pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností podľa ust. § 79 ods. 1 O.s.p. Už len z tohto dôvodu tak žiadal odporca návrh zamietnuť v plnom rozsahu.

2) Ďalej odporca namietal, že predmetná vec nie je spotrebiteľským sporom, ale sporom o zrušenie rozhodcovského rozsudku, a preto nejde o konanie, v ktorom by bol navrhovateľ ako spotrebiteľ oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. V tomto kontexte odporca poukazoval na viaceré ním označené rozhodnutia Okresných súdov Komárno, Nové Zámky, Zvolen a Krajského súdu v Banskej Bystrici.

3) Zároveň sa odporca dovoľoval priameho účinku smernice 93/13/EHS z hľadiska aplikácie jej ods. 19 (recitálu) na poistnú zmluvu, ktorá je predmetom konania, a to pre neúplnú implementáciu smernice do právneho poriadku SR. Odporca tak vyjadril svoj názor, že z odlišného zámeru smernice 93/13/EHS, ktorý má byť v prípade poistných zmlúv podľa smernice sledovaný, t. j., že pre poistnú zmluvu majú z pohľadu ochrany spotrebiteľa platiť odlišné pravidlá, pričom vnútroštátny všeobecný súd je povinný interpretovať a aplikovať právne normy v súvislostiach a s prihliadnutím na zámer tejto smernice obsiahnutý v jej 19. Odôvodnení, ktoré sa týka práve poistných zmlúv. Súd je tak povinný skúmať, či konkrétna poistná zmluva nepodlieha práve uvedenej výnimke. Tvrdiť, že smernica reprezentuje len minimum ochrany spotrebiteľa a členské štáty môžu pristúpiť vo svojich vnútroštátnych právnych poriadkoch ku prísnejším opatreniam je z pohľadu dikcie ust. odseku 19 smernice 93/13/EHS neprípustný výklad smernice „contra legem“.

4) Súčasne odporca vyjadrujúc sa k dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. vo všeobecnosti v rovine prijateľnosti rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských zmluvách s odkazom na znenie ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka uviedol, že z logického výkladu znenia tohto ustanovenia vyplýva, že rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách je platným dojednaním, dokiaľ nie je ad hoc v každom jednotlivom prípade preukázané, že ju možno považovať za neprípustné dojednanie v zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka. Porovnávajúc jednotlivé jazykové verzie smernice 93/13/EHS (slovenskú, českú a anglickú) v ďalšom odporca požadoval, aby súd na účely posudzovania možnej (ne)prijateľnosti rozhodcovskej doložky použil českú, resp. anglickú verziu ust. čl. 1 písm. q) Prílohy smernice 93/13/EHS, ktoré vystihujú podľa jeho názoru úmysel tvorcov smernice: „aby sa spory neriešili výhradne rozhodcovskými súdmi, na ktoré sa nevzťahujú právne predpisy“. Nesprávnym prekladom smernice 93/13/EHS a nadväzujúc na to jej nesprávnou implementáciou medzi tzv. neprijateľné podmienky slovenský zákonodarca takmer vylúčil použitie rozhodcovského konania v spotrebiteľských zmluvách, napriek tomu, že rozhodcovské konanie je v slovenskom právnom poriadku jednoznačne upravené právnym predpisom, ktorým je zákon č. 244/2002 Z. z. Každý rozhodcovský rozsudok, a to aj zo sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je navyše všeobecným súdom preskúmateľný, a to aj z pohľadu, či v rozhodcovskom konaní neboli porušené práva spotrebiteľa a toto žiadna rozhodcovská doložka nemôže obmedziť. Z uvedeného tak odporca vyvodil, že v podmienkach právneho poriadku SR nie je možné uzavrieť takú rozhodcovskú doložku, ktorá by mohla účinne vnútiť spotrebiteľovi, aby svoje

spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, pretože právomoc všeobecného súdu v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je možné preniesť na rozhodcovský súd alebo iný orgán. Odporca tak vytkol zákonodarcovi, že do dikcie ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za slová „výlučne v rozhodcovskom konaní“ nedoplnil slová „, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov“. Súčasne odporca poukázal na to, že po posledných úpravách zákona č. 244/2002 Z. z. v roku 2009 zákonodarca znemožnil rozhodcovskou doložkou navodiť situáciu, v ktorej by sa spotrebiteľ, čo i len hypoteticky, mohol zriecť práva prejednať svoju vec na všeobecnom súde, resp. podávať opravné prostriedky na všeobecný súd, pričom priamym dôkazom tohto je práve existencia tohto konania na všeobecnom súde. Aj samotná rozšírená úprava dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku aj o možnosť jeho zrušenia z dôvodu podľa ust. § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. vylučuje, že by na rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách bolo možné nahliadať ako a priori na tie, ktoré vytvárajú výraznú nerovnováhu v právach spotrebiteľa podľa smernice 93/13/EHS.

5) V súvislosti s navrhovateľom namietanou neplatnosťou rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve v ďalšom odporca poukázal na znenie ust. § 53 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého platí, že dovoľené sú zmluvné dojednania, ktoré by inak predstavovali neprijateľné podmienky, ak sú individuálne dojednané. Ťažisko individuálneho dojednania podmienky spočíva v možnosti spotrebiteľa ovplyvniť podstatu podmienky. Odporca sa v tomto smere odvolal na dokument Európske princípy zmluvného práva, ktoré obsahujú pozitívne vymedzenie pojmu individuálne dojednanie: „Podmienka je individuálne dojednaná, ak bola výslovným predmetom rokovaní medzi stranami. Tieto rokovania môžu viesť ku zmene alebo vypusteniu podmienky navrhutej druhou stranou. Môže viesť aj k tomu, že podmienka zostane nezmenená.“. V kontexte prejednávanej veci odporca uviedol, že navrhovateľ bol preukázateľne upozornený na mimosúdne riešenie sporov z poistenia a informovaný o tom, čo obnáša zákon č. 244/2002 Z. z. v rozsahu, ktorý určil sám spotrebiteľ, a to zo strany sprostredkovateľa poistenia, o čom bol odporca bona fidae presvedčený na základe Záznamu o potrebách klienta vyhotoveného podľa zákona č. 340/2005 Z. z. podpísaného navrhovateľom a sprostredkovateľom poistenia (nie zamestnancom poisťovne), pričom následne v ním slobodne vymienenom časovom odstupe, ktorý bol úplne v jeho dispozícii, navrhovateľ nepochybne slobodne, vážne a určite súhlasil so znením rozhodcovskej doložky a to svojim podpisom osobitných zmluvných dojednaní a teda aj keby skutočne rozhodcovská doložka v okamihu jej dojednania založila nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, nebol by súd oprávnený ju skúmať.

6) Odporca v tejto časti svojho vyjadrenia odmietol, podľa neho paušálne a mechanické tvrdenie, navrhovateľa, že dotknutá rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, lebo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa a navyše je v rozpore s dobrými mravmi. Na posúdenie uvedenej nerovnováhy obsahuje smernica 93/13/EHS v čl. 4 výkladové pravidlo. Uvedené pravidlo tak vyžaduje, aby súd pri hodnotení dojednania vzal do úvahy: a) povahu tovaru a služieb (v tomto prípade poisťná zmluva a v tomto kontexte vzťah ku 19. odôvodneniu smernice), b) všetky okolnosti, ktoré sprevádzali uzatvorenie zmluvy (samotný skutkový dej sprostredkovania poistenia, počas ktorého došlo k uzatvoreniu poisťnej zmluvy a rozhodcovskej doložky, je potrebné posudzovať a subsumovať pod ustanovenia zákona č. 340/2005 Z. z., pretože k uzatvoreniu poistenia došlo za podmienok tohto zákona, a to činnosťou sprostredkovateľa poistenia ako samostatného licencovaného podnikateľa a nie činnosťou odporcu samotného konajúceho svojim zamestnancom, a to všetko s prihliadnutím na povinnosti vznášané na činnosť dodávateľa zo zákona o poisťovníctve v znení platnom v čase uzatvorenia poisťnej zmluvy, všeobecných poisťných podmienok a osobitných zmluvných dojednaní) a c) všetky ďalšie podmienky zmluvy alebo iné zmluvy, ktoré sú s ňou previazané (napr. sprostredkovateľská a mandátna zmluva medzi sprostredkovateľom a poisťovňou). Z hľadiska časového faktora sa vždy jedná o posudzovanie okolností, ktoré boli známe v čase uzatvorenia zmluvy, inými slovami povedané, na okolnosti, či neprimeranosť podmienky, ktoré nie sú spozorovateľné už v okamihu kontraktácie, nie je pri hodnotení možnej neprijateľnosti možné brať zreteľ. Súčasne odporca s odkazom na povinnosť poisťovne podľa ust. § 37 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2008 Z. z. poukazoval na to, že v prejednávanom prípade je potrebné zohľadniť aj to, že v osobitných zmluvných dojednaniach je ustanovenie o rozhodcovskej doložke, čím v nadväznosti na stanovisko NBS predložené spolu s vyjadrením súdu, je nepochybné, že v dôsledku jej aplikácie došlo ku zníženiu predpokladaných tzv. gama nákladov zahrnutých do ceny poistenia pre spotrebiteľa (poisťného) a teda ku získaniu materiálnej výhody pre spotrebiteľa, ako zrkadlový obraz „údajnej“ nevýhody pre spotrebiteľa v podobe zmienenej rozhodcovskej doložky. Vymáhanie dlžného poisťného, resp. iných pohľadávok z poistenia (ako napr. táto, ktorej cieľom bolo znížiť tzv. alfa obstarávacie náklady na poistenie, tiež zahrnuté do ceny poistenia) je veľmi logickou, zákonnou a ekonomicky obhájiteľnou

obchodnou politikou, ale aj s morálnym rozmerom - vykonávať svoju činnosť v prospech klientov poctivo dodržiavajúcich zmluvné záväzky. V kontexte tohto argumentu odporca uviedol, že je záujmom celej masy spotrebiteľov, aby sa dodávateľ pri porušení zmluvných dohôd zo strany jednotlivých klientov, dostal cestou rozhodcovského konania rýchlejšie a vo vyššom percente výťažnosti k umoreniu dlhu, čo je na druhej strane kompenzované výhodou pre poctivých spotrebiteľov v podobe nižšej ceny poistenia (poistného), ktoré musia platiť. Zároveň odporca uviedol, že skutočnosť, že zmluva obsahuje napr. jedno veľmi nevýhodné ustanovenie ešte neznamená, že musí byť automaticky označené za neprímerané. Každé ustanovenie zmluvy je potrebné vnímať v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami. Ak je nevýhodné dojednanie vyvážené inými, pre spotrebiteľa reálne výhodnými dojednania, nie je totiž najmenší dôvod prehlásiť nevýhodné ustanovenie za neplatné. V ďalšom v kontexte individuálneho dojednania spornej rozhodcovskej doložky odporca poukazoval na to, že Osobitné zmluvné dojednania, ktorými mala byť dojednaná sporná rozhodcovská doložka, neboli súčasťou všeobecných poistných podmienok, neboli ani ich pokračovaním a ani súčasťou ich súvislého textu, čomu nasvedčuje aj priestorové usporiadanie listiny, v ktorej sa nachádzali všeobecné poistné podmienky, ako aj Osobitné zmluvné dojednania. Navrhovateľ svojim podpisom za textom samotných všeobecných poistných podmienok potvrdil len to, že tieto všeobecné poistné podmienky si prečítal a následne obdržal ich jedno vyhotovenie. Podstatnou skutočnosťou je tá, že v oboch prípadoch zo strany navrhovateľa bola podpísaná poistná zmluva, a to pripojením jeho podpisu pod návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy spolu so sprostredkovateľom poistenia vystupujúcim za poisťovňu (na zmluvnom, nie pracovnom základe), pričom je zjavné, že tieto dva podpisy mali konštitutívny charakter, pričom súčasťou poistnej zmluvy (§ 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Paradoxom v oboch týchto prípadoch poistných zmlúv je to, že osoba navrhovateľky splyva so sprostredkovateľom poistenia. Tým pádom niet pochýb o tom, že druhý podpis klienta (navrhovateľky) pod Všeobecnými poistným podmienkami mal úplne inú funkciu než konštitutívne posudzovať uzatvorenie poistnej zmluvy - išlo o deklaratórny (osvedčujúci) podpis tak, ako to zreteľne oznamuje riadok Všeobecných poistných podmienok umiestnený tesne nad deklaratórnym osvedčujúcim podpisom klienta (znenie ust. ods. 12 časti XVII. Všeobecných poistných podmienok). To, že z právneho hľadiska tu nejde o nijaké samostatné (odtrhnuté od podpisu návrhu poistnej zmluvy) dojednanie Všeobecných poistných podmienok, dosvedčuje aj fakt, že tu logicky ako nadbytočný - absentuje podpis sprostredkovateľa poistenia. Navrhovateľka nemusela, a to bez toho, aby to malo vplyv na jej práva a povinnosti z poistnej zmluvy, resp. so Všeobecných poistných podmienok, podpisovať Osobitné zmluvné dojednania. V prípade nepodpísania Osobitných zmluvných dojednaní navrhovateľkou by platná rozhodcovská doložka nebola vôbec vznikla. V prípadoch, keď ktorýkoľvek jeho poisťník nesúhlasil s uzatvorením rozhodcovskej doložky (t. j. s podpisom osobitných zmluvných dojednaní k poistnej zmluve), odporca plne akceptoval jeho vôľu a k uzatvoreniu rozhodcovskej doložky v takom prípade nedošlo. Navrhovateľ mal tak reálnu možnosť vylúčiť aplikáciu danej zmluvnej podmienky, a tým sa dosiahla podstata individuálnosti tohto dojednania smerujúca k ochrane spotrebiteľa. Z hľadiska individuálneho dojednania spornej rozhodcovskej doložky odporca dodal, že je nespochybniteľné, že ak sprostredkovateľ poistenia (ktorý nebol zamestnancom odporcu a pracoval výlučne ako samostatný podnikateľ, v danom prípade konal na základe sprostredkovateľskej a mandátnej zmluvy uzavretej s odporcom) dodržal zákon č. 340/2005 Z. z., ako aj iné zákony, ktoré dodržať mal, čomu svedčí listina - Záznam o potrebách klienta - podpísaná navrhovateľom a sprostredkovateľom poistenia, potom bola sporná rozhodcovská doložka dojednaná individuálne.

Odporca napokon písomným podaním zo dňa 02.09.2015 s odkazom na ust. § 243d ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení zákona č. 335/2014 Z. z. účinnom od 01.01.2015 namietal, že v dôsledku aplikácie dispozície právnej normy obsiahnutej v uvedenom ustanovení zákona sa právne postavenie účastníkov konania obnovilo do stavu pred vydaním napadnutých rozhodcovských rozsudkov - navrhovateľka nie je viazaná povinnosťou založenou jej rozhodcovským rozsudkom a odporca nemôže uplatňovať nárok mu rozhodcovským rozsudkom priznaný. Uvedené zákonné ustanovenie tak anuluje vlastne právoplatnosť napadnutých rozhodcovských rozsudkov. Dôsledkom tohto je to, že obe sporové strany bez vlastného zavinenia sú objektívne bez právneho záujmu na výsledku konania (na meritórnom rozhodnutí). Súčasne v dôsledku uvedeného odpadla aj vecná legitímácia účastníkov konania, a súd je tak povinný návrh bez ďalšieho zamietnuť.

VÚN sa vo veci vyjadril písomne podaním zo dňa 15.12.2015, v ktorom sa vyjadril k námietkam odporcu. Ak odporca argumentoval, že sa nejedná o spotrebiteľský spor, pretože navrhovateľka pracovala pre odporcu ako živnostníčka a sprostredkovanie poistenia bolo predmetom jej podnikania, VÚN uviedol, že rozhodcovská doložka bola súčasťou poistnej zmluvy, pričom v poistnom vzťahu vystupovala navrhovateľka ako spotrebiteľka. Predmetnú poistnú zmluvu uzatvárala výlučne na súkromný účel. Spojenie medzi predmetnou poistnou zmluvou za účelom plnenia súkromných potrieb a jej činnosťou

ako sprostredkovateľky poistenia za odporcu je v danom prípade bezpredmetné. Ak by teda aj pripustil výklad, podľa ktorého pri uzatváraní poistnej zmluvy navrhovateľka mala postavenie podnikateľa, pri plnení z tejto poistnej zmluvy vystupovala už iba ako súkromná osoba. Nie sú tak splnené súčasne obe podmienky vyžadované zákonom a navrhovateľke preto možno priznať postavenie spotrebiteľa. Ďalej VÚN vyjadril svoj nesúhlas s tým, že navrhovateľka bola informovaná o tom, že môže rozhodcovskú doložku prijať alebo neprijať. Odporca žiadnym spôsobom súdu neosvedčil že by navrhovateľku poučil o konaní vedenom na rozhodcovskom súde a že by odporca v rámci školenia sprostredkovateľov oboznámil napríklad s rozdielom medzi konaním na rozhodcovskom súde a súde všeobecnom, vznikom rozhodcovských súdov a pod. Odporca o tom nepredložil žiaden listinný dôkaz opatrený podpisom navrhovateľky. VÚN v tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ (štvrtá komora) z 3.09.2015 vo veci C-110/14, Horatiu Ovidiu Costea proti SC Volksbank România SA, podľa ktorého „Článok 2 písm. b) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že fyzickú osobu vykonávajúcu povolanie advokáta, ktorá uzatvorila s bankou zmluvu o úvere bez toho, aby v nej bol špecifikovaný účel tohto úveru, možno považovať v zmysle uvedeného ustanovenia za „spotrebiteľa“, ak táto zmluva nie je spojená s obchodmi, podnikaním alebo povolaním tohto advokáta. Skutočnosť, že pohľadávka vyplývajúca z uvedenej zmluvy je zabezpečená záložnou zmluvou, uzavretou touto osobou ako zástupcom jej advokátskej kancelárie a vzťahujúcou sa na majetok určený na obchody, podnikanie alebo povolanie tejto osoby, ako je budova vo vlastníctve tejto kancelárie, nie je v tejto súvislosti relevantná.“. V ďalšom VÚN s odkazom na znenie ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka namietal, že za obsah poistnej zmluvy zodpovedá výlučne odporca, ktorý zmluvu zostavoval. Nielen v tomto súdnom konaní, ale aj v množstve iných identických konaní vedených pred všeobecnými súdmi SR bolo preukázané, že záujemca o poistenie musel podpísať poistnú zmluvu na všetkých miestach, kde bola kolónka na podpis. Ak by čo i len jeden podpis záujemcu o poistenie na poistnej zmluve absentoval, zmluva by nebola odobratá do systému odporcu. Za týchto okolností nemožno hovoriť o platnom vyjednaní rozhodcovskej doložky ani vtedy, ak by sa pripustili tvrdenia odporcu, že na navrhovateľku nemožno uplatniť právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Takýto právny úkon postráda náležitosti platného právneho úkonu aj v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka z hľadiska náležitosti vôle účastníka právneho úkonu. Na margo veci poukázal, že podľa ust. § 8 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov), alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia. V zmysle rozhodcovskej doložky uvedenej v časti XV. bod 2. Všeobecných poistných podmienok (ďalej len „VPP“) pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného alebo stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Ust. § 8 ods. 1, resp. § 12 ods. 6 zákona č. 244/2002 Z. z. umožňujú zmluvným stranám v rozhodcovskej zmluve dohodnúť sa na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia, resp. že svoj spor predložia určitému stálemu rozhodcovskému súdu. Pokiaľ sa nedohodnú, platí podporne postup v zmysle ust. § 8 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. VÚN tak namietal, že v tomto zmysle je text dohody zmluvných strán o rozhodcovskej doložke nezrozumiteľný a neurčitý. Určito a zrozumiteľne z neho nevyplýva, že sa zmluvné strany dohodli na osobe rozhodcu (rozhodcov), prípadne na určitom postupe jeho dodatočného ustanovenia, resp. že svoj spor predložia určitému stálemu rozhodcovskému súdu. Žiadna konkrétna dohoda zmluvných strán v tomto smere z textu rozhodcovskej doložky obsiahnutej v časti XV. VPP nevyplýva. Rozhodcovská doložka tu nerieši ani alternatívu, ak by sa so svojim nárokom proti poisťovní chcel na rozhodcovský súd obrátiť poisťník. Určenie rozhodcu/určitého rozhodcovského súdu pre túto alternatívu rozhodcovská doložka vôbec neupravuje. Takýto prejav vôle neurčitý a teda v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj neplatný. Zároveň znenie rozhodcovskej doložky v časti XV. bod 2 VPP zveruje určenie rozhodcu alebo určitého stáleho rozhodcovského súdu výlučne poisťovní, čo je v rozpore s ust. § 17 zákona č. 244/2002 Z. z., podľa ktorého majú účastníci rozhodcovského konania v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. V zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka je takýto právny úkon absolútne neplatný. Napokon VÚN uviedol, že v označenej právnej veci navrhovateľka podala návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1, písm. c), g) a j) zákona č. 244/2002 Z. z. K dôvodu podľa písm. a) uviedol, že navrhovateľka popiera platnosť rozhodcovskej doložky a z dôvodu, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Síce podpísala Osobitné zmluvné dojednania k poistnej zmluve - rozhodcovskú doložku, avšak ustanovenie o arbitráži v časti XV. časť „Rozhodcovské konanie“ je zakomponované priamo vo Všeobecných poistných podmienkach. To znamená, že navrhovateľka by nemohla podpísať VPP vôbec. Individuálne vyjednanie zmluvných podmienok znamená, že by si žalobkyňa sama niečo v poistnej zmluve vymienila a druhá strana by

to prijala. V tomto prípade však k takémuto dojednaniu nedošlo. Išlo výlučne o využitie štandardnej formulárovej zmluvy. K dôvodu podľa písm. g) VÚN uviedol, že navrhovateľka podala návrh z tohto dôvodu, keďže v jednej obálke, v jeden deň jej bolo doručené upovedomenie o začatí rozhodcovského konania, návrh na začatie rozhodcovského konania a rozhodcovský rozsudok. Boli porušené jej práva, ako účastníčky rozhodcovského konania. Bolo jej odňaté právo konať pred súdom. Jej práva zaručené v Ústave SR, v čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v Občianskom súdnom poriadku boli porušené a síce tým, že Arbitrážny súd v Košiciach nevykonal žiadne dokazovanie, nepredvolal ju ako účastníčku konania ani jej neoznámil termín rozhodovania a neumožnil jej tak riadne si obhájiť svoje práva. Tento dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku sa na navrhovateľku vzťahuje aj za situácie, ak sa súd nestotožní s jej tvrdením o to, že ide o vzťah spotrebiteľský a že má postavenie spotrebiteľky. K dôvodu podľa písm. j) VÚN uviedol, že došlo v danom prípade k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Nie je daná právomoc rozhodcovského súdu z dôvodu, že spor zo spotrebiteľskej zmluvy nie je spôsobilým na rozhodovanie rozhodcovským súdom. Rozhodcovský súd pri rozhodovaní porušil všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, čo predstavuje samo o sebe dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Navrhovateľka v podaní zo dňa 07.04.2016 uviedla, že niet procesného dôvodu na zamietnutie žalobného návrhu. Z O.s.p. nevyplýva, že by súd mohol návrh na základe novelizácie exekučného poriadku zamietnuť. Naopak. Od 01.01.2015 bol prijatý nový zákon č. 335/2015Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v ust. § 73 ods. 1 a 3 (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2015Z.Z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia. Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe (ust. § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Ďalej v tomto podaní citovala z rozsudku Krajského súdu v Nitre spis. zn.25Co/404/2015 zo dňa 17.06.2015 a z rozsudku Krajského súdu v Košiciach spis. zn. 3Co/1013/2014 zo dňa 21.01.2016, podľa ktorého pri ust. § 243d zákona č. 233/1995 Z. z. ide o prelomenie materiálnej, nie formálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok sa zo zákona nezrušil, teda v dôsledku zmeny právnej úpravy nedošlo k zániku možnosti žalobkyne domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku. Súd spornú vec prejednal na pojednávaní dňa 12.04.2016 za prítomnosti navrhovateľky a odporcu a v neprítomnosti VÚN a jeho zástupcu podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keďže hoc bol právny zástupca VÚN na pojednávanie riadne predvolaný (od predvolania samotného VÚN bolo upustené podľa ust. § 49 ods. 1 O.s.p.), svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil a nepožiadal o odročenie pojednávania, pričom pojednávanie odročil podľa ust. § 156 ods. 2 O.s.p. na termín 03.05.2016 na vyhlásenie rozsudku. Dňa 03.05.2016 bol verejne vyhlásený tento rozsudok.

Účastníci konania na pojednávaní zásadne zotrvali na svojej z pohľadu predmetu sporu podstatnej argumentácii, uvedenej v ich písomných podaniach.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov produkovaných účastníkmi a zabezpečenými súdom (§ 120 ods. 1 veta tretia O.s.p.), z ktorých zistil nasledovný skutkový stav podstatný pre rozhodnutie vo veci.

Z listiny označenej ako návrh na uzavretie poisťnej zmluvy - č. poisťnej zmluvy XXXXXXXXXXXX (dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 14 spisu) vyplýva, že táto má formu predtlaču odporcu. Uvedené jednoducho vyplýva už so samotného záhlavia listiny, kde je uvedené logo odporcu, jeho predchádzajúce obchodné meno Prvá česko-slovenská poisťovňa (dopísané rukou „Rapid“), akciová spoločnosť a adresa sídla odporcu a k tomu pripojený text: „Vám podáva návrh na uzatvorenie poisťnej zmluvy“. Na tejto listine boli ručne dopísané len údaje o čísle poisťnej zmluvy (XXXXXXXXXX) o poisťníkovi (navrhovateľke), o poistenom (o Y. D. Č.), oprávnenej osobe (navrhovateľka), výške poisťnej sumy a poisťného pri jednotlivých druhoch dojednaného poistenia a pripoistenia, začiatku a konca poistenia, dĺžke poisťnej doby, periodicity platenia poisťného a jeho formy, o výške prijatého prvého poisťného a dňa

prijatia, kóde sprostredkovateľa poistenia a dňa predloženia návrhu navrhovateľke sprostredkovateľom poistenia v mene odporcu a prevzatia oznámenia o prijatí návrhu (čím mala byť zmluva uzavretá, pričom je uvedený deň 28.05.2007). Napokon sa nachádza na listine čitateľný podpis navrhovateľky ako poistníka a navrhovateľky ako sprostredkovateľa poistenia. V predtlačí sa nad podpisom osoby, ktorá poistenie uzatvorila (v tomto prípade navrhovateľka) nachádza tiež text, že: „Návrh na uzavretie zmluvy prijímam. Vyhlasujem, že, som bol oboznámený so Všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie Prvej česko-slovenskej poisťovne, a.s., ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy.“

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 1 Všeobecných poistných podmienok (01-01-07) (ďalej len „VPP1“; listinný dôkaz predložený navrhovateľkou na č. l. 12 spisu), poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 2 VPP1, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poistník podpisom týchto všeobecných poistných podmienok. Rozhodca musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, musí mať skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a musí byť bezúhonný. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi osobitná právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 3 VPP1, rozhodcovskému konaniu podliehajú všetky spory medzi poisťovňou a poistníkom, poisteným, oprávnenou osobou alebo ich právny nástupcami, najmä: a) pohľadávky poisťovne voči poistníkovi z dlžného poistného, b) spory o poistné plnenia, nároky poistníkov na odkupné hodnoty, c) spory vznikajúce v súvislosti s redukciami poistnej zmluvy, poistnou suspenziou, poistnou kompenzáciou a zánikom poistenia, d) spory o pohľadávky z nezaplatených administratívnych poplatkov poistníkov, e) spory z akýchkoľvek pohľadávok poisťovne voči poistníkovi, poistenému, oprávnenej osobe, dedičom alebo iným právnym nástupcom týchto osôb, f) spory o platnosť dodatkov a iných dojednaní k poistným zmluvám, g) spory o výklad pojmov v poistných zmluvách a všeobecných poistných podmienkach, h) iné hmotno-právne spory, ktoré vzniknú počas trvania poistenia i po jeho zániku, alebo procesné spory, i) záväzný výklad všeobecných poistných podmienok.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 4 VPP1, štatút rozhodcovského súdu upraví okrem náležitostí uvedených v § 13 zákona č. 244/2002 Z. z. najmä postup ustanovovania náhradných rozhodcov, postup podávania námietok proti rozhodcom, miesto rozhodcovského konania, spôsob doručovania písomností, poplatky za rozhodcovské konanie, odmenu rozhodcovského súdu, lehoty na rozhodovanie.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 5 VPP1, rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Dôvody, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa osobitného zákona, nie sú dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 6 VPP1, rozhodcovský súd rozhoduje podľa zásad rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, chráni záujmy poisťovne i oprávnené nároky poistníkov, poistených, oprávnených osôb a ich právnych nástupcov, pričom dbá, aby povaha a účel poistenia boli vždy zachované.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 7 VPP1, všetky náklady konania pred rozhodcovským súdom vrátane administratívneho poplatku a ostatných trov rozhodcovského konania znáša neúspešná strana v rozsahu a podľa zásad bližšie určených vo vnútorných predpisoch rozhodcovského súdu.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 8 VPP1, dojednanie tohto článku má univerzálnu povahu a zaväzuje bezvýhradne všetkých právnych nástupcov zmluvných strán.

Podľa ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 2 VPP1, všetky články, ustanovenia a dojednania uvedené v týchto všeobecných poistných podmienkach sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy uzavretej medzi poistníkom a poisťovňou a nadobúdajú voči konkrétnemu poistníkovi (poistenému) v plnom rozsahu a bez výnimky účinnosť dňom ich podpísania.

Podľa ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 3 VPP1, podpisom poistnej zmluvy všeobecných poistných podmienok sa poisťovňa v celom rozsahu môže dovolávať ich právnych účinkov s tým, že

tým okamihom sa poisťník nemôže zbaviť svojej zodpovednosti s odvolaním sa na neznalosť zmluvných dojednaní a dojednaní týchto všeobecných poisťných podmienok..

Podľa ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 12 VPP1, poisťník svojim podpisom potvrdzuje prevzatie jedného rovnopisu poisťnej zmluvy a týchto všeobecných poisťných podmienok.

Ďalej z VPP1 vyplýva, že tieto sa nachádzali na jednej listine o 11 stranách, obsahovali XVII častí. Na poslednej 11. strane sa za posledným ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 12 VPP1 nachádza miesto pre uvedenie miesta, dňa a čitateľného podpisu poisťníka (toto je vyplnené ručne: „V Žiline dňa 28.05.2007“ s čitateľným podpisom navrhovateľky ako poisťníka). (pozn. miesto pre čitateľný podpis osoby konajúcej za Prvú česko-slovenskú poisťovňu Rapid, a. s. sa pri tomto mieste pre uvedenie miesta, dňa a čitateľného podpisu poisťníka nenachádza) Za týmto miestom nasledujú Ďalšie zmluvné dojednania k poisťnej zmluve č. (na predtlačí stále tej istej listiny ako VPP2 je následne vypísané ručne č. poisťnej zmluvy XXXXXXXXXXXX).

Podľa ust. ods. 1 ďalších zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „OZD1“), zmluvné strany sa v súlade s čl. 9 ods. 1, prvá veta II. časti VPP dohodli, že poistenie zanikne aj tak, ak poisťné za ďalšie poisťné obdobie nebude uhradené do dvoch mesiacov od jeho splatnosti; túto lehotu možno písomnou dohodou predĺžiť. Poistenie zanikne uplynutím tejto lehoty. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poisťného.

Podľa ust. ods. 2 OZD1, poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa na miesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Za týmto nasleduje miesto pre uvedenie miesta, času, mena a priezviska poisťníka, č. občianskeho preukazu poisťníka a čitateľného podpisu poisťníka. (ručne vypísané údaje V Žiline dňa 28.05.2007 s uvedením mena a priezviska navrhovateľky, č. občianskeho preukazu a čitateľného podpisu navrhovateľky) Ďalej sa nachádza miesto „ Za Prvú česko-slovenskú poisťovňu RAPID, a. s.“ na uvedenie mena a priezviska a podpisu osoby konajúcej za odporcu (ručne vypísané U. Č. a podpis U. Č.). Na samý záver VPP1 sa nachádza miesto na uvedenie vyplnených údajov o mene a priezvisku poisteného - jeho zákonného zástupcu a čitateľného podpisu poisteného - zákonného zástupcu (U. Č. a podpis U. Č. s poznámkou „matka“).

Rozhodcovským rozsudkom spis. zn. 3C/155/2012 zo dňa 19.01.2012 (fotokópia na č. I. 149 spisu) vydaným rozhodcom Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, JUDr. Michalom Škriabom v právnej veci žalobcu RAPID life životná poisťovňa a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904 proti žalovanej U. Č., K.. XX.XX.XXXX, O. R. XXX/XX, XXX XX O., o zaplatenie a návrhu na splátkový kalendár, bola žalovaná U. Č. zaviazaná zaplatiť žalobcovi Rapid life životná poisťovňa a. s. peňažnú sumu 146,63 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku alebo podať v tej istej lehote odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. V poučení sa zároveň udáva, že podmienkou prihladania na odpor žalovaného je zaplatenie poplatku za podanie odporu, ktorý je vo výške 72,- eur. Podľa doložky právoplatnosti a vykonateľnosti vyznačenej na tomto rozhodcovskom rozsudku, rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.07.2013.

Podľa doručky listovej zásielky Arbitrážneho súdu Košice adresovanej navrhovateľke s označím 3C/155/2012 Ž, RR, O (fotokópia na č. I. 148 spisu) bol rozhodcovský rozsudok (RR) navrhovateľke doručený dňa 24.06.2013 spolu s návrhom (žalobou - Ž). Z toho vyplýva, že navrhovateľka nemala do dňa doručenia rozhodcovského rozsudku vedomosť o začatí rozhodcovského konania a o obsahu návrhu na začatie rozhodcovského konania zo dňa 02.01.2012.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že bol vydaný na základe návrhu odporcu zo dňa 02.01.2012 (doručeného rozhodcovskému súdu dňa 04.01.2012) na začatie konania o zaplatenie 146,63 eur a návrhom na splátkový kalendár (fotokópia na č. I. 5 spisu), ktorým sa odporca domáhal voči navrhovateľke zaplatenia sumy 146,63 eur a náhrady trov rozhodcovského konania s poukazom na to, že uzavrel s navrhovateľkou dňa 28.05.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Žalovaná pohľadávka mala zodpovedať nároku odporcu na podľa ust. XVII. ods. 7a VPP1 vo výške podľa vyplatenej provízie sprostredkovateľovi poistenia.

Z listiny označenej ako návrh na uzavretie poisťnej zmluvy - č. poisťnej zmluvy XXXXXXXXXXXX (dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 20 spisu) vyplýva, že táto má rovnako formu predtlaču odporcu. Uvedené rovnako jednoducho vyplýva už so samotného záhlavia listiny, kde je uvedené logo odporcu, jeho predchádzajúce obchodné meno Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid, akciová spoločnosť a adresa sídla odporcu a k tomu pripojený text: „Vám podáva návrh na uzatvorenie poisťnej zmluvy“.

Na tejto listine boli ručne dopísané len údaje o čísle poisťnej zmluvy (XXXXXXXXXX) o poisťníkovi (navrhovateľke), o poistenom (o Y. D. Č.), oprávnenej osobe (navrhovateľka), výške poisťnej sumy a poisťného pri jednotlivých druhoch dojednaného poistenia a pripoistenia, začiatku a konca poistenia, dĺžke poisťnej doby, periodicity platenia poisťného a jeho formy, o výške prijatého prvého poisťného a dňa prijatia, kóde sprostredkovateľa poistenia a dňa predloženia návrhu navrhovateľke sprostredkovateľom poistenia v mene odporcu a prevzatia oznámenia o prijatí návrhu (čím mala byť zmluva uzavretá, pričom je uvedený deň 28.06.2007). Napokon sa nachádza na listine čitateľný podpis navrhovateľky ako poisťníka a navrhovateľky ako sprostredkovateľa poistenia. V predtlačí sa nad podpisom osoby, ktorá poistenie uzatvorila (v tomto prípade navrhovateľka) nachádza tiež text, že: „Návrh na uzavretie zmluvy prijímam. Vyhlasujem, že, som bol oboznámený so Všeobecnými poisťnými podmienkami pre životné poistenie Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a.s., ktoré sú súčasťou poisťnej zmluvy.“

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 1 Všeobecných poisťných podmienok (21-05-07) (ďalej len „VPP2“; listinný dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 17 spisu), poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 2 VPP2, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok. Rozhodca musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, musí mať skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a musí byť bezúhonný. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi osobitná právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 3 VPP2, rozhodcovskému konaniu podliehajú všetky spory medzi poisťovňou a poisťníkom, poisteným, oprávnenou osobou alebo ich právnymi nástupcami, najmä: a) pohľadávky poisťovne voči poisťníkovi z dlžného poisťného, b) spory o poisťné plnenia, nároky poisťníkov na odkupné hodnoty, c) spory vznikajúce v súvislosti s redukciou poisťnej zmluvy, poisťnou suspenziou, poisťnou kompenzáciou a zánikom poistenia, d) spory o pohľadávky z administratívnych poplatkov poisťníkov, e) spory z akýchkoľvek pohľadávok poisťovne voči poisťníkovi, poistenému, oprávnenej osobe, dedičom alebo iným právnymi nástupcom týchto osôb, f) spory o platnosť dodatkov a iných dojednaní k poisťným zmluvám, g) spory o výklad pojmov v poisťných zmluvách a všeobecných poisťných podmienkach, h) iné hmotno-právne spory, ktoré vzniknú počas trvania poistenia i po jeho zániku, alebo procesné spory, i) záväzný výklad všeobecných poisťných podmienok.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 4 VPP2, štatút rozhodcovského súdu upraví okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 13 zákona č. 244/2002 Z. z. najmä postup ustanovovania náhradných rozhodcov, postup podávania námietok proti rozhodcom, miesto rozhodcovského konania, spôsob doručovania písomností, poplatky za rozhodcovské konanie, odmenu rozhodcovského súdu, lehoty na rozhodovanie.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 5 VPP2, rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Dôvody, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa osobitného zákona, nie sú dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 6 VPP2, rozhodcovský súd rozhoduje podľa zásad rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, chráni záujmy poisťovne i oprávnené nároky poisťníkov, poistených, oprávnených osôb a ich právnymi nástupcov, pričom dbá, aby povaha a účel poistenia boli vždy zachované.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 7 VPP2, všetky náklady konania pred rozhodcovským súdom vrátane administratívneho poplatku a ostatných trov rozhodcovského konania znáša neúspešná strana v rozsahu a podľa zásad bližšie určených vo vnútorných predpisoch rozhodcovského súdu.

Podľa ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie ods. 8 VPP2, dojednanie tohto článku má univerzálnu povahu a zaväzuje bezvýhradne všetkých právnymi nástupcov zmluvných strán. S prechodom alebo prevodom pohľadávky z postupcu na postupníka nadobúda postupník zároveň celé príslušenstvo pohľadávky (vrátane nároku na úhradu nákladov spojených s uplatnením tejto pohľadávky pred rozhodcovským súdom, ktorý mu bude v prípade úspechu v spore rozhodcovským súdom priznaný),

všetky hmotné práva, iné práva a procesné práva, ktoré sú s postúpenou pohľadávkou spojené vrátane práva ustanovovať rozhodcu dojednaným spôsobom podľa ods. 2 tohto článku.

Podľa ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 2 VPP2, všetky články, ustanovenia a dojednania uvedené v týchto všeobecných poisťných podmienkach sú neoddeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy uzavretej medzi poisťníkom a poisťovňou a nadobúdajú voči konkrétnemu poisťníkovi (poistenému) v plnom rozsahu a bez výnimky účinnosť dňom ich podpísania.

Podľa ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 3 VPP2, podpisom poisťnej zmluvy všeobecných poisťných podmienok sa poisťovňa v celom rozsahu môže dovoliavať ich právnych účinkov s tým, že tým okamihom sa poisťník nemôže zbaviť svojej zodpovednosti s odvolaním sa na neznalosť zmluvných dojednaní a dojednaní týchto VPP.

Podľa ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 12 VPP2, poisťník svojim podpisom potvrdzuje prevzatie jedného rovnopisu poisťnej zmluvy a týchto všeobecných poisťných podmienok.

Ďalej z VPP2 vyplýva, že tieto sa nachádzali na jednej listine o 12 stranách, obsahovali XVII častí. Na poslednej 12. strane sa za posledným ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 12 VPP2 nachádza miesto pre uvedenie miesta, dňa a čitateľného podpisu poisťníka (toto je vyplnené ručne: „V Žiline dňa 28.06.2007“ s čitateľným podpisom navrhovateľky ako poisťníka). (pozn. miesto pre čitateľný podpis osoby konajúcej za Prvú česko-slovenskú poisťovňu Rapid, a. s. sa pri tomto mieste pre uvedenie miesta, dňa a čitateľného podpisu poisťníka nenachádza) Za týmto miestom nasledujú Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. (na predtlačí stále tej istej listiny ako VPP2 je následne vypísané ručne č. poisťnej zmluvy XXXXXXXXXXXX).

Podľa ust. ods. 1 Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „OZD2“), zmluvné strany sa v súlade s čl. 9 ods. 1, prvá veta II. časti VPP dohodli, že poistenie zanikne aj tak, ak poisťné za ďalšie poisťné obdobie nebude uhradené do dvoch mesiacov od jeho splatnosti; túto lehotu možno písomnou dohodou predĺžiť. Poistenie zanikne uplynutím tejto lehoty. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poisťného.

Podľa ust. ods. 2 OZD2, poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa na miesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Za týmto nasleduje miesto pre uvedenie miesta, času, mena a priezviska poisťníka, č. občianskeho preukazu poisťníka a čitateľného podpisu poisťníka. (ručne vypísané údaje V Žiline dňa 28.06.2007 s uvedením mena a priezviska navrhovateľky, č. občianskeho preukazu a čitateľného podpisu navrhovateľky) Ďalej sa nachádza miesto „ Za Prvú česko-slovenskú poisťovňu RAPID, a. s.“ na uvedenie mena a priezviska a podpisu osoby konajúcej za odporcu (ručne vypísané U. Č. a podpis U. Č.). Na samý záver VPP2 sa nachádza miesto na uvedenie vyplnených údajov o mene a priezvisku poisteného - jeho zákonného zástupcu a čitateľného podpisu poisteného - zákonného zástupcu (U. Č. a podpis U. Č. s poznámkou „matka“).

Rozhodcovským rozsudkom spis. zn. 3C/156/2012 zo dňa 19.01.2012 (fotokópia na č. I. 47 spisu) vydaným rozhodcom Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, JUDr. Michalom Škriabom v právnej veci žalobcu RAPID life životná poisťovňa a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904 proti žalovanej U. Č., K.. XX.XX.XXXX, O. R. XXX/XX, XXX XX O., o zaplatenie a návrhu na splátkový kalendár, bola žalovaná U. Č. zaviazaná zaplatiť žalobcovi Rapid life životná poisťovňa a. s. peňažnú sumu 144,26 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku alebo podať v tej istej lehote odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. V poučení sa zároveň udáva, že podmienkou prihladenia na odpor žalovaného je zaplatenie poplatku za podanie odporu, ktorý je vo výške 72,- eur.

Podľa doručky listovej zásielky Arbitrážneho súdu Košice adresovanej navrhovateľke s označením 3C/156/2012 Ž, RR, O (fotokópia na č. I. 190 spisu) bol rozhodcovský rozsudok (RR) navrhovateľke doručený dňa 24.06.2013 spolu s návrhom (žalobou - Ž). Z toho vyplýva, že navrhovateľka nemala do dňa doručenia rozhodcovského rozsudku vedomosť o začatí rozhodcovského konania a o obsahu návrhu na začatie rozhodcovského konania zo dňa 02.01.2012.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že bol vydaný na základe návrhu odporcu zo dňa 02.01.2012 (doručeného rozhodcovskému súdu dňa 04.01.2012) na začatie konania o zaplatenie 144,26 eur a návrhom na splátkový kalendár, ktorým sa odporca domáhal voči navrhovateľke zaplatenia sumy 144,26 eur a náhrady trov rozhodcovského konania s poukazom na to, že uzavrel s navrhovateľkou dňa 28.06.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Žalovaná pohľadávka mala zodpovedať nároku odporcu na podľa ust. XVII. ods. 7a VPP1 vo výške podľa vyplatenej provízie sprostredkovateľovi poistenia.

Pokiaľ ide o listinné dôkazy produkované odporcom (listy NBS zo dňa 10.10.2012 a 26.06.2014, Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. XXXXXXXXXX, Zmluva o sprostredkovaní poistenia uzavretá medzi účastníkmi dňa 01.03.2007, osvedčenie o zápise do registra sprostredkovateľov poistenia zo dňa 19.03.2007, osvedčenie o zrušení zápisu v registri sprostredkovateľov poistenia a sprostredkovateľov zaistenia zo dňa 04.09.2008) k ich obsahu a skutkovým zisteniam z tohto vyplývajúcim sa súd vyjadri na inom mieste tohto rozsudku.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zákona č. 465/2008 Z. z. účinnom od 01.01.2009, od poplatku sú oslobodení spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. [4aa) napríklad § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov]

Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31.10.2008, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka [9] § 52 až 60 Občianskeho zákonníka] alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZRK“) v pôvodnom znení účinnom od 31.12.2014, tento zákon upravuje: a) rozhodovanie majetkových sporov vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike, b) uznanie a výkon tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí v Slovenskej republike.

Podľa ust. § 1 ods. 2 ZRK v pôvodnom znení, v rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmiernom.

Podľa ust. § 1 ods. 3 ZRK v pôvodnom znení, v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory a) o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, b) o osobnom stave, c) súvisiace s núteným výkonom rozhodnutí, d) ktoré vzniknú v priebehu konkurzného a vyrovnacieho konania.

Podľa ust. § 3 ods. 1 ZRK v pôvodnom znení, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. § 40 ods. 1 ZRK v znení zákona č. 71/2009 Z. z. účinnom od 01.07.2009 do 31.12.2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený, j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. [13a) napríklad § 53 Občianskeho zákonníka, zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 397/2008 Z.z., zákon č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 8/2008 Z.z., čl. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a

Rady (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa ("nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa") (Ú.v. EÚ L 364/11, 9.12.2004)].

Podľa ust. § 41 ods. 1 ZRK v pôvodnom znení účinnom do 31.12.2014, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa ust. § 51 ods. 1 ZRK v pôvodnom znení, na vecnú a miestnu príslušnosť súdov a na konanie pred nimi sa vzťahujú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi [18) Občiansky súdny poriadok].

Podľa ust. § 73 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa ust. § 73 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Podľa ust. § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa ust. § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.05.2004 do 31.12.2007, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona (pozn. teda aj poisťovná zmluva podľa ust. § 788 a nasl.) a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa ust. § 52 ods. 2 OZ v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.05.2004 do 31.12.2007, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 3 OZ v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.05.2004 do 31.12.2007, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.05.2004 do 31.12.2007, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.05.2004 do 31.12.2007, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 2 OZ v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.04.2004, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 566 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), mandátnou zmluvou sa mandatár zaväzuje, že pre mandanta na jeho účet zariadi za odplatu určitú obchodnú záležitosť uskutočnením právnych úkonov v mene mandanta alebo uskutočnením inej činnosti a mandant sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu.

Podľa ust. § 568 ods. 3 ObZ, ak zariadenie záležitosti vyžaduje uskutočnenie právnych úkonov v mene mandanta, je mandant povinný vystaviť včas mandatárovi písomne potrebné plnomocenstvo.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval OZ, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34).

Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti.

Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS (slovenská verzia), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS (slovenská verzia), podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS (slovenská verzia), príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS (slovenská verzia), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ust. čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS (slovenská verzia), členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa ust. čl. 8 Smernice Rady č. 93/13/EHS (slovenská verzia), členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.

Podľa ust. bodu 1 písm. q) Prílohy - Podmienky uvedené v článku 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS, podmienky ktoré majú za cieľ alebo účinok: neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podniknúť právnu akciu alebo realizovať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory nepodliehajúce právnym ustanoveniam výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Podľa ust. § 9 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 519/1991 Zb., na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy.

Podľa ust. § 11 ods. 1 veta druhá O.s.p., príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa ust. § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Podľa ust. § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p. v znení zákona č. 388/2011 Z. z. účinnom od 01.01.2012 do 31.12.2014, na konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku je však vždy príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania; ak je navrhovateľom spotrebiteľ, je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má bydlisko.

V kontexte celej prejednávanej veci sa súd zaoberal primárne posúdením otázky, či v dotknutých prípadoch poisťných zmlúv uzavretých medzi účastníkmi (navrhovateľkou ako poisťníkom a odporcom ako poisťiteľom) ide zároveň o spotrebiteľské zmluvy podľa cit. ust. § 52 ods. 1 OZ a či navrhovateľka v dotknutých prípadoch požíva právnu ochranu spotrebiteľa najmä podľa ust. § 52 a nasl. OZ, ako aj Smernice Rady č. 93/13/EHS. Vychádzajúc z cit. znenia ust. § 52 ods. 1 OZ [korešpondujúceho zásadne z ust. čl. 1 ods. 1 a čl. 2 písm. b) a c) Smernice Rady č. 93/13/EHS] je spotrebiteľská zmluva určovaná účastníkmi takéhoto zmluvného vzťahu. Aby mohlo ísť v čase uzavretia dotknutých poisťných zmlúv (28.05.2007 a 28.06.2007) o spotrebiteľskú zmluvu, na jednej strane poisťnej zmluvy musel vystupovať dodávateľ (definovaný v cit. ust. § 52 ods. 2 OZ) a na strane druhej spotrebiteľ (definovaný v cit. ust. § 52 ods. 3 OZ). Medzi účastníkmi nebolo sporu a je nepochybné, že odporca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na účely posúdenia nastolenej otázky je ho možné posudzovať ako dodávateľa. Sporné však medzi účastníkmi bolo to, či navrhovateľku možno v dotknutom prípade považovať za spotrebiteľa, ktorý požíva právnu ochranu danú spotrebiteľovi normami spotrebiteľského práva. Navrhovateľ namietal poukazujúc na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-464/01 Johann Gruber / Bay Wa AG zo dňa

20.01.2005 a skutočnosť, že navrhovateľka v oboch dotknutých prípadoch uzatvárala poisťné zmluvy jednak ako poisťník (na jednej strane) a jednak ako sprostredkovateľ poistenia (na strane druhej), pričom sprostredkovanie poistenia vykonávala v rámci predmetu svojho podnikania. Z tohto dôvodu namietal, že v danom prípade u navrhovateľky pri uzatváraní dotknutých zmlúv nešlo o slabší subjekt, ktorého ochrana spočíva v narovnaní prípadných informačných a iných nerovnováh vo vzťahu s profesionálnym dodávateľom si vyžaduje zásah v podobe jej uprednostnenia voči princípu zmluvnej autonómie. Preto navrhovateľke neprináleží táto ochrana a už len z tohto dôvodu žiadal odporca návrh zamietnuť.

V kontexte s uvedenou námietkou si súd dovoľí citovať z abstraktu rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-464/01 Johann Gruber / Bay Wa AG zo dňa 20.01.2005: „- osoba, ktorá uzavrela zmluvu týkajúcu sa tovaru určeného čiastočne na podnikateľský účel a čiastočne na účel, ktorý nie je súčasťou jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, nemá právo dovolávať sa výhod vyplývajúcich z pravidiel osobitnej právomoci stanovených v článkoch 13 až 15 tohto dohovoru, s výnimkou prípadu, že podnikateľský účel je do takej miery okrajový, že má v celkovom kontexte predmetného plnenia len zanedbateľný význam, pričom skutočnosť, že prevažuje nepodnikateľský aspekt, nie je v tomto ohľade významná, - je na konajúcom súde, aby rozhodol, či bola predmetná zmluva uzavretá s cieľom uspokojiť v nie zanedbateľnom rozsahu potreby týkajúce sa obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti dotknutej osoby, alebo naopak, či bol podnikateľský účel len nevýznamný; - na tento účel musí tento súd zohľadniť všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré objektívne vyplývajú zo spisu; naopak nie je potrebné zohľadňovať okolnosti alebo skutočnosti, o ktorých mohol druhý účastník zmluvy vedieť pri uzatváraní zmluvy, s výnimkou prípadu, ak sa osoba, ktorá sa dovoláva postavenia spotrebiteľa, správala tak, že u druhého účastníka zmluvy mohla oprávnené vzbudiť dojem, že koná na podnikateľské účely.“.

Súd má za potrebné zdôrazniť, že v dotknutom prípade poisťné zmluvy uzatvárali dva subjekty, a to na strane poisťníka navrhovateľka a na strane poisťiteľa odporca. Aj keď odporca uzavrel zmluvu prostredníctvom navrhovateľky ako sprostredkovateľa poistenia (čo vyplýva z odporcom predloženej zmluvy o sprostredkovaní poistenia zo dňa 01.03.2007 uzavretej medzi účastníkmi a osvedčenia o zápise do registra sprostredkovateľov poistenia zo dňa 19.03.2007 predloženého odporcom, na č. l. 61 a 64 spisu) podľa príslušných ustanovení zákona č. 340/2005 Z. z. [podľa ust. § 2 písm. a) bod 1. Zákona č. 340/2005 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia dotknutých zmlúv zahŕňalo sprostredkovanie poistenia aj uzavretie poisťnej zmluvy], t. j. ako podnikateľa (§ 3 ods. 3 zákona č. 340/2005 Z. z.), išlo na strane poisťiteľa o konanie (právny úkon) samotného odporcu, ktorý síce neurobil osobne, teda urobil ho v zastúpení navrhovateľkou, ale navrhovateľka ako sprostredkovateľ poistenia konala nepochybne v mene a na účet odporcu. V danom prípade tak ako subjekt dotknutých poisťných zmlúv (zmluvná strana) navrhovateľka vystupovala len na strane poisťníka. V kontexte tohto je tak nepochybne, že navrhovateľka pri uzatváraní a plnení z dotknutých poisťných zmlúv ako ich subjekt (zmluvná strana) vystupovala na strane poisťníka a nepochybne nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (išlo o uzavretie životného a úrazového poistenia, nie napr. poistenia zodpovednosti navrhovateľky za škodu spôsobenú pri výkone jej podnikateľskej činnosti). Nejde tak zjavne o obdobný prípad, ako bol posudzovaný Súdny dvorom EÚ v citovanom rozsudku vo veci C-464/01 Johann Gruber / Bay Wa AG zo dňa 20.01.2005, keďže v tomto prípade posudzovanom Súdny dvorom EÚ Johann Gruber vystupoval len ako jedna zmluvná strana, avšak jeho konanie nemalo výlučne len spotrebiteľský charakter, teda zmluvné plnenie, o ktoré v tomto prípade šlo, bolo určené na podnikateľský účel a čiastočne na účel, ktorý nie je súčasťou jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. O takýto prípad však v prejednávanej veci rozhodne nešlo. Preto aj s prihliadnutím na uvedené skutkové okolnosti uzavretia dotknutých poisťných zmlúv možno konštatovať, že navrhovateľka pri uzatváraní dotknutých poisťných zmlúv, ako ich subjekt (teda subjekt záväzkovo-právnych vzťahov z týchto zmlúv vzniknutých; zmluvná strana) konala výlučne na strane poisťníka a spĺňa tak všetky definičné znaky spotrebiteľa podľa cit. ust. § 52 ods. 3 OZ [obdobne podľa čl. 2 písm. b) Smernice Rady č. 93/13/EHS] a niet v danom individuálnom prípade rozumného dôvodu neposkytnúť jej spotrebiteľskú ochranu danú predpismi spotrebiteľského práva.

Účastník rozhodcovského konania sa podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014 (na ktorý je potrebné prihliadať aj v prejednávanej veci, keďže návrh na začatie konania bol podaný na súde dňa 16.07.2013, t. j. v čase do 31.12.2014) mohol domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou na príslušnom súde (cit. ust. § 40 ods. 1 ZRK) podanou v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku (cit. ust. § 41 ods. 1 ZRK). Keďže na vecnú a miestnu príslušnosť súdov a konanie pred nimi sa v zmysle cit. ust. § 51 ods. 1 ZRK vzťahujú ustanovenia O.s.p. je potrebné posudzovať vecnú a miestnu príslušnosť súdu v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 9 a nasl. (vecná) a ust. § 84 a nasl. (miestna) O.s.p. V zmysle ust. § 9 ods. 1 a ust. § 88

ods. 2 posledná veta za bodkočiarkou O.s.p. je vecne a miestne príslušným súdom na podanie žaloby podľa cit. ust. § 40 ods. 1 ZRK, ak je navrhovateľom spotrebiteľ, okresný súd, v obvode ktorého má spotrebiteľ bydlisko. Súd tak v prejednávanej veci konštatuje, že návrh vo veci samej vzhľadom k tomu, že napadnuté rozhodcovské rozsudky boli doručené navrhovateľke, ako to výslovne uviedla v návrhu na začatie konania, dňa 24.06.2013 (čo korešponduje s údajom na doručenkách Arbitrážneho súdu Košice), pričom navrhovateľka podala návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku na Okresnom súde Žilina (t. j. na vecne, ako aj miestne príslušnom súde, a to vzhľadom na to, že navrhovateľka je v právnom vzťahu existujúcom medzi účastníkmi v pozícii spotrebiteľa - cit. ust. § 52 ods. 3 OZ, keďže pri uzatváraní a plnení dotknutých poisťných zmlúv, ako bolo uvedené, nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a odporca v pozícii dodávateľa - cit. ust. § 52 ods. 2 OZ, keďže bez najmenších pochybností, ako bolo uvedené, pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti - poisťovacia činnosť, čo vyplýva už len zo samotného znenia obchodného mena odporcu) dňa 16.07.2013, t. j. v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku, bol podaný na príslušnom súde a v lehote podľa ust. § 41 ods. 1 ZRK. Zároveň súd konštatuje, že navrhovateľka ako účastník dotknutých rozhodcovských konaní (žalovaná), ktorý napáda návrhom podľa ust. § 40 ods. 1 ZRK rozhodcovské rozsudky je aktívne vecne legitimovaná v konaní a odporca ako žalobca (druhý účastník) v dotknutom rozhodcovskom konaní je pasívne vecne legitimovaný v konaní.

Na uvedenom závere o vecnej legitimácii účastníkov nemení nič ani obrana odporcu obsiahnutá v jeho písomnom podaní zo dňa 02.09.2015 spočívajúca v odkaze na ust. § 243d ods. 1 EP. Účinkom zákonného ust. § 243d ods. 1 EP je prelomenie materiálnej právoplatnosti, ale nie zrušenie rozhodcovského rozsudku. Prelomenie materiálnej (nie formálnej) právoplatnosti rozhodcovského rozsudku má za následok, že je možné vo veci nanovo konať a rozhodnúť. Pokiaľ ide o účinky rozhodcovského rozsudku, tieto sú dané len medzi účastníkmi konania a ust. § 159 ods. 2 OSP sa nepoužije. Z uvedených dôvodov je možné dospieť k záveru, že súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku môže rozhodcovský rozsudok zrušiť, keďže tento sa ex lege nezrušuje, pričom ZRK výslovne ani neustanovoval, že napadnúť možno len právoplatný rozsudok (uvedené vyplýva z dikcie ust. § 41 ods. 1 ZRK, keďže lehota na podanie žaloby podľa tohto ustanovenia začína plynúť od doručenia rozhodcovského rozsudku žalobcovi, pričom tak v čase uplynutia tejto lehoty vôbec ešte nemusel nadobudnúť rozhodcovský rozsudok právoplatnosť napr. pre jeho nedoručenie druhej sporovej strane). V súvislosti s časťou písomného podania odporcu zo dňa 02.09.2015, v ktorej odporca namietal v kontexte ust. § 243d ods. 1 EP, že sporové strany tak sú z objektívnych dôvodov bez právneho záujmu na výsledku konania, súd považuje za potrebné zdôrazniť, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je žalobou podľa ust. § 80 písm. c) O.s.p., a preto navrhovateľ nemusí v konaní tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom rozhodnutí súdu. V kontexte tohto sa súd nestotožnil s odôvodnením rozhodnutí okresných súdov, ako na ne poukázal odporca (a tieto založil do spisu) na pojednávaní dňa 12.04.2016. Navyše odporca ani nepreukázal, že by išlo o právoplatné rozhodnutia. Opačne argumentáciu súdu podporujú navrhovateľkou predložené a v podaní zo dňa 07.04.2016 citované rozhodnutie odvolacie súdu, a to Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Co/1013/2014-234 zo dňa 21.01.2016.

K jednotlivým už uvedeným a pod č. 1) až 6) označeným zásadným argumentačným líniami obrany odporcu v spore súd zaujíma nasledovné stanovisko, čím sa súčasne vyjadruje aj prípadnej dôvodnosti navrhovateľom podaného návrhu na začatie konania.

Ad 1)

Pokiaľ odporca v podanom písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania namietal, že ak navrhovateľka neuviedla v návrhu podanom v lehote podľa cit. ust. § 41 ods. 1 ZRK rozhodujúce skutočnosti svedčiace o dôvodoch na zrušenie rozhodcovských rozsudkov, nie je možné v budúcnosti prihliadať na prípadné nové skutočnosti ňou uvedené po tejto lehote, súd poukazuje na to, že navrhovateľka explicitne v návrhu na začatie konania namietala platnosť medzi účastníkmi uzatvorených rozhodcovských doložiek v oboch prípadoch (časť XV. VPP1 a časť XV. VPP2). Súd aj s poukazom na vyššie uvedený výklad Európskeho súdneho dvora o právomoci súdov smerujúcej k dosiahnutiu cieľa sledovaného smernicou Rady č. 93/13/EHS, považoval za potrebné neprístupovať k danému prípadu prísne formalisticky a týmto spôsobom sťažovať navrhovateľke ako spotrebiteľovi prístup k súdnej ochrane jej práv spotrebiteľa, ktoré jej svojim účelom aj citovaná smernica Rady č. 93/13/EHS garantuje, a preto mal za úplne postačujúce navrhovateľkou produkované (už v samotnom návrhu na začatie konania doručenom súdu dňa 16.07.2013) skutkové vymedzenie žalobného dôvodu podľa cit. ust. § 40 ods. 1 ZRK, konkrétne písm. c). Súčasne navrhovateľka v návrhu na začatie konania aj právne vymedzila dôvod neplatnosti rozhodcovských doložiek s poukazom na ust. § 53 ods. 4 písm.

r) a 5 OZ (aj keď nejde o znenie OZ účinné v čase uzavretia sporných rozhodcovských doložiek). Súd mal za to, že v danom prípade bolo z návrhu na začatie konania bez najmenších pochybností zrejmé, že navrhovateľka napáda oba rozhodcovské rozsudky z dôvodu podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c) ZRK, t. j. pre absolútnu neplatnosť rozhodcovských doložiek v oboch prípadoch podľa ust. § 53 ods. 5 OZ ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, a preto bolo zo strany súdu možné takto vymedzený dôvod pre zrušenie napadnutých rozhodcovských rozsudkov meritórne preskúmať a vec tak v tomto rozsahu prejednať a rozhodnúť. Svoj prieskum tak súd založil výlučne len na posúdení (ne)prijateľnosti dotknutých rozhodcovských doložiek. Správnosť tohto názoru súdu je verifikovaná zároveň aj obsahom rozsiahleho písomného vyjadrenia odporcu k návrhu na začatie konania, v ktorom odporca založil svoju obranu v spore zásadne na produkovaní argumentácie vyvracajúcej naplnenie podmienok podľa ust. § 53 ods. 1 OZ, ako aj nemožnosti aplikácie ust. § 53 ods. 1 a 4 OZ v danom prípade.

Ad 2)

Na margo námietky odporcu, že navrhovateľku zaťažovala poplatková povinnosť v konaní, a to vzhľadom na to, že na prejednávanú vec sa osobné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa cit. ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. nevzťahuje, sa súd s výkladom cit. ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. prezentovaným odporcom nestotožnil, a to aj napriek odporcom prezentovaným súdnym rozhodnutiam. Keďže procesné právo platné na území SR nezaväzuje konajúci súd rozhodnúť rovnako, ako rozhodli konajúce sudy v odporcom označených veciach (navyše išlo o rozhodnutia okresných súdov s výnimkou jedného rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici), súd sa takýmito rozhodnutiami necítil byť viazaný.

Zavedenie oslobodenia spotrebiteľa od súdnych poplatkov priniesol zákon č. 465/2008 Z. z., ktorý novelizoval ust. § 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Podľa súčasného stavu de lege lata je podľa cit. ust. § 4 ods. 2 písm. za) od poplatku oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Ako osobitný predpis zákon o súdnych poplatkoch informatívne a príkladom (demonštratívne) uvádza ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., ktorý ustanovuje: „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva“. Z uvedeného ustanovenia vyplýva záver, že môže ísť o domáhanie sa akýchkoľvek práv, ktoré boli porušené a ktoré spotrebiteľovi priznáva ktorýkoľvek zákon. Z obsahu podaného návrhu na začatie konania zo dňa 08.10.2013 je nespochybniteľné, že navrhovateľka sa zrušenia napadnutých rozhodcovských rozsudkov domáhala ako spotrebiteľ z dôvodu porušenia svojho práva, aby zmluva s ním dodávateľom (odporcom) uzavretá neobsahovala neprijateľné zmluvné podmienky (rozhodcovskú doložku majúcu charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, cit. ust. § 53 ods. 1 OZ). Súd tak vychádzal zo záveru, že na danú vec sa vzťahuje osobné oslobodenie navrhovateľa podľa cit. ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. a navrhovateľka tak nemá v danej veci poplatkovú povinnosť.

Ak by prípadne odporca (ako v iných obdobných veciach vedených na Okresnom súde Žilina, napr. pod spis. zn. 6C/283/2013) v prípade poplatkovej povinnosti navrhovateľky dôvodil, že by konaním súdu bez splnenia poplatkovej povinnosti bola porušená zásada rovnosti účastníkov konania a z toho vyplývajúce porušenie práva odporcu na spravodlivý súdny proces, súd tento prípadný argument odporcu považuje za nedôvodný. Aj samotný zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v ust. § 2 písm. a) predpokladá existenciu situácie, kedy nedôjde k zaplateniu súdneho poplatku (zákon tu zrejme počíta s akýmkoľvek dôvodom nezaplatenia súdneho poplatku, keďže tieto taxatívne nevymedzuje) a súd aj napriek tomu o návrhu na začatie začne konať, pričom konanie však už pre nezaplatenie súdneho poplatku zastaviť podľa ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. nemôže. Je zrejmé, že takáto situácia nie je spôsobilá akýmkoľvek spôsobom zasiahnuť do práva účastníka na spravodlivý súdny proces porušením zásady rovnosti účastníkov v konaní.

Ad 4) až 6)

V prvom rade súd považuje za potrebné uviesť, aj keď to zásadne nebolo medzi účastníkmi sporné, že spory prejednávané v dotknutých rozhodcovských konaniach boli zjavne sporom, ktoré vyplývajú z právneho vzťahu medzi účastníkmi, ktorý mal byť založený medzi nimi uzavretými poisťovacími zmluvami zo dňa 28.05.2007 a zo dňa 28.06.2007. Súd opätovne poukazuje na to, že medzi účastníkmi išlo o vzťah zo spotrebiteľských zmlúv (cit. ust. § 52 ods. 1 OZ).

Ak teda navrhovateľka namietal platnosť rozhodcovských doložiek, ktoré mala prijať podpisom poisťovnej zmluvy, VPP a OZD, z dôvodu, že tieto sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa cit. ust. § 53 ods. 1 OZ a teda neplatnou podľa cit. ust. § 53 ods. 4 OZ, súd sa zamerlal na prieskum zlučiteľnosti rozhodcovskej doložky uvedenej v ust. časti XV. oboch VPP1 a VPP2 s komunitárnou právnou úpravou danou smernicou Rady 93/13/EHS a s na ňu nadväzujúcou vnútroštátnou právnou úpravou danou cit. ust. § 52 a nasl. OZ. S poukazom na viac menej totožné skutkové okolnosti uzavretia oboch

sporných poisťných zmlúv, ako aj ich obsahu a obsahu všeobecných poisťných podmienok (ďalej len spoločne „VPP“) a ďalších zmluvných dojednaní (resp. osobitných zmluvných dojednaní, ďalej len spoločne „OZD“), súd urobil prieskum oboch rozhodcovských doložiek súčasne, ako prieskum tej istej rozhodcovskej doložky.

Oporca možnosť prieskumu, ako aj samotnú neprijateľnosť dotknutej zmluvnej klauzuly - rozhodcovskej doložky podľa čl. XV. VPP namietal vo viacerých argumentačných smeroch.

Pokiaľ ide o časť vyššie opísanej argumentácie odporcu s odkazom na ods. 19 recitálu smernice Rady 93/13/EHS, je možné sa zásadne stotožniť s odporcom v tom, že aj keď nejde o normatívny text, ale výhradne o výkladovú pomôcku, jej pochopenie má však význam pre správnu interpretáciu článkov smernice. Pri otázke prečo európsky zákonodarca osobitne dal do pozornosti poisťnú zmluvu ako príklad, sa možno domnievať, že ide o špecifický kontrakt, kde je postavenie hlavného predmetu a ceny osobitne špecifické, a to nielen naviazaním na neurčitú udalosť. Je možné vytknúť slovenskému prekladu smernice Rady 93/13/EHS nesprávnosť, konkrétne v tomto prípade ods. 19 recitálu. Podľa názoru súdu je vhodnejšie vychádzať z anglickej verzie (whereas it follows, inter alia, that in insurance contracts, the terms which clearly define or circumscribe the insured risk and the insurer's liability shall not be subject to such assessment since these restrictions are taken into account in calculating the premium paid by the consumer;), resp. nemeckej verzie (Daraus folgt unter anderem, daß bei Versicherungsverträgen die Klauseln, in denen das versicherte Risiko und die Verpflichtung des Versicherers deutlich festgelegt oder abgegrenzt werden, nicht als mißbräuchlich beurteilt werden, sofern diese Einschränkungen bei der Berechnung der vom Verbraucher gezahlten Prämie Berücksichtigung finden.), ktoré možno v relevantnej časti ods. 19 recitálu preložiť nasledovne „z toho okrem iného vyplýva, že v poisťných zmluvách podmienky, ktoré jasne definujú alebo popisujú poistené riziko a zodpovednosť poisťovateľa, nebudú predmetom takéhoto posúdenia, pokiaľ sa tieto obmedzenia berú do úvahy pri výpočte poisťného plateného spotrebiteľom.“. Z uvedeného vyplýva, že zo súdnej kontroly sú vylúčené klauzuly, v ktorých sú ustanovené zložky hlavného predmetu zmluvy, a to rozsahu poisťného rizika a povinnosti poisťovateľa plniť, a však iba vtedy, ak: a) sú tieto klauzuly vyjadrené jasne (určito a zrozumiteľne) a ak b) sú v nich ustanovené obmedzenia (t. j. zúženia rozsahu rizika a povinností poisťovateľa) zohľadnené vo výške poisťného; táto druhá kumulatívna podmienka je teda o korelácii rozsahu poistenia a povinnosti plniť s výškou poisťného. Rozhodcovská doložka nie je však podmienkou, ktorá sa týka rozsahu povinností poisťovateľa a ani rozsahu rizika, ktoré poistenie kryje. Niet teda žiadnej zmluvnej, normatívnej, ani racionálnej a systematickej súvislosti medzi povahou rozhodcovskej doložky a podmienkami uvedenými v dotknutom ods. 19 recitálu smernice Rady 93/13/EHS, a to aj napriek tomu, ak by aj odporca zohľadnil spornú zmluvnú klauzulu (ako ovplyvňujúcu jeho gama náklady) pri kalkulácii poisťného (čo však odporca ani nepreukázal, že by kalkuláciu poisťného v danom prípade akýmkoľvek spôsobom sporná zmluvná klauzula ovplyvňovala). Pokiaľ ide o odporcom produkované vyjadrenie NBS zo dňa 10.10.2012, toto nemá v prejednávanej veci relevanciu, a to vzhľadom k tomu, že NBS zásadne nemá oprávnenie vyjadrovať sa k výkladu smernice. Táto možnosť NBS je výhradne limitovaná (od 01.01.2015) ust. § 35a a nasl. zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 373/2014 Z. z. (teda na účely zákazu používania podmienky prejudiciálne a teda v rovine verejnoprávnych právomocí). Túto časť argumentácie odporcu v spore tak súd považoval rovnako za nedôvodnú.

Na tomto mieste odôvodnenia rozsudku súd považuje za potrebné konštatovať, že na to aby mohol prejudiciálne vysloviť neplatnosť spornej rozhodcovskej doložky podľa cit. ust. § 53 ods. 4 OZ, musí dospieť k záveru o naplnení dvoch podmienok, a to, že sporná rozhodcovská doložka ako zmluvná podmienka nebola v danom prípade s navrhovateľkou individuálne dojednaná (cit. ust. § 53 ods. 1 v spojení s ust. § 52 ods. 1 in fine OZ) a súčasne (kumulatívne), že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (cit. ust. § 53 ods. 1 OZ).

V kontexte s uvedeným skúmaním sa súd musí vyporiadať prvotne s námietkou odporcu spočívajúcou v tom, že v danom prípade ani nemožno uvažovať nad neprijateľnosťou spornej rozhodcovskej doložky, a to vychádzajúc z dikcie čl. 1 písm. q) Prílohy smernice Rady 93/13/EHS, pričom však opätovne slovenská verzia nie je presným vyjadrením úmyslu tvorcu smernice. Odhliadnuc od konkrétnej jazykovej verzie dotknutého ustanovenia smernice je z pohľadu súdu podstatné, že ako to vymedzuje čl. 3 ods. 3 smernice Rady 93/13/EHS Príloha obsahuje indikatívny (v českej verzii použitý výraz informatívny) a nevyčerpávajúci (teda nie taxatívne vymedzený) zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Nič teda nebráni tomu, aby nemohli byť za nekalé (neprijateľné) zmluvné podmienky byť považované aj iné zmluvné podmienky, resp. s ohľadom na ust. čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS, v zmysle ktorého môžu členské štáty prijať prísnejšie pravidlá s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa (teda prísnejšie pravidlá v prospech spotrebiteľa), môžu byť považované

za neprijateľné podmienky aj podmienky uvedené v Prílohe avšak za prísnejších (teda pre spotrebiteľa „priaznivejších“) pravidiel. Odporca tiež účelovo vytrhol z kontextu celého ustanovenia ust. čl. 1 písm. q) Prílohy smernice Rady 93/13/EHS (podľa českej verzie) len jeho časť, podľa ktorého, nekalovou podmienkou je „požadovať na spotrebiteľa, aby predkladal spory výlučne rozhodcovskému súdu, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov,“. Pre účel tohto posúdenia si však súd dovoľí odcitovať celé znenie tohto ustanovenia: „Podmienky, ktorých cieľom alebo následkom je zbavenie spotrebiteľa práva podať žalobu alebo použiť iný opravný prostriedok, najmä požadovať na spotrebiteľa, aby predkladal spory výlučne rozhodcovskému súdu, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov, alebo bránenie uplatnenia tohto práva, neprimerané obmedzovanie dôkazov, ktoré má spotrebiteľ k dispozícii, alebo ukladanie dôkazného bremena, ktoré by podľa použiteľných právnych predpisov malo prislúchať druhej zmluvnej strane, spotrebiteľovi.“ („Podmienky, jejichž cílem nebo následkem je zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů, nebo bránění uplatnění tohoto práva, nepřiměřené omezování důkazů, které má spotřebitel k dispozici, nebo ukládání důkazního břemene, které by podle použitelných právních předpisů mělo příslušet druhé smluvní straně, spotřebiteli.“). Odporca tak zrejme účelovo opomenul, že aj toto ustanovenie nie je dispozitívnou normou, čo vyplýva z použitého slova „najmä“, teda neobsahuje vyčerpávajúcu, ale len demonštratívnu definíciu neprimeranej podmienky. Dispozitívnosť tejto normy je tak obmedzená výlučne len tým, že akákoľvek odlišná vnútroštátna úprava (resp. aplikácia dotknutého ustanovenia smernice vnútroštátnym súdom) musí sledovať cieľ zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa (čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS). Teda nič nebráni členským štátom, aby ochranu spotrebiteľa rozšírili a ustanovili prísnejšie pravidlá ochrany spotrebiteľa (teda pre spotrebiteľa „priaznivejšie“). Z uvedeného tak potom nemožno vyvodiť dôvodnosť záveru odporcu o nesprávnej transpozícii Smernice Rady 93/13/EHS vo vnútroštátnej úprave SR, konkrétne v ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ v znení účinnom do 31.12.2014 [s účinnosťou od 01.01.2015 bolo toto ustanovenie novelizované zákonom č. 335/2014 Z. z., ktorý zaviedol právnu úpravu spotrebiteľského rozhodcovského konania a podľa ktorého znenia: „Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom“; znenie novelizovaného ustanovenia tak logicky odráža novú právnu úpravu spotrebiteľského rozhodcovského konania; navyše v čase uzavretia sporných rozhodcovských doložiek ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ ešte neplatilo]. Možno zároveň konštatovať, že opačný výklad prezentovaný odporcom by tak logicky viedol k tomu, že by bolo takmer nemožné považovať akúkoľvek rozhodcovskú doložku s ohľadom na úpravu rozhodcovského konania ZRK za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Práve takýto výklad by podľa názoru súdu poprel cieľ smernice Rady 93/13/EHS.

Vrátiac sa tak k posúdeniu naplnenia podmienok podľa cit. ust. § 53 ods. 1 v spojení s cit. ust. § 52 ods. 1 OZ, súd konštatuje, že odporca, pokiaľ ide o naplnenie prvej podmienky (individuálneho nedojednávania spornej rozhodcovskej doložky, keďže podľa cit. ust. § 52 ods. 1 OZ je zmluva spotrebiteľskou zmluvou iba za podmienky, že spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, čo nie celkom odrážalo ust. čl. 1 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, keďže táto považuje za spotrebiteľské zmluvy tie zmluvy, ktoré boli uzavreté medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom), namietal, že sporná rozhodcovská doložka bola s navrhovateľkou individuálne dojednaná, čomu má nasvedčovať skutočnosť, že navrhovateľka osobitne podpísala OZD, pod znením ktorých svojim podpisom potvrdila, že vyjadruje svoju vôľu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. VPP. Rovnako to má preukazovať Záznam o požiadavkách klienta k PZ č. XXXXXXXXXXXX a napokon obsah listu NBS zo dňa 26.06.2014 zn. R.-XXXX/XXXX.

Pokiaľ sa týka objasnenia pojmu individuálne dojednaná zmluvná podmienka, smernica Rady 93/13/EHS, ako vnútroštátna právna úprava v SR neobsahuje pozitívne vymedzenie tohto právneho pojmu. Definície uvedené v ust. čl. 3 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS, ako aj v ust. § 52 ods. 1 OZ obsahujú negatívne vymedzenie tohto právneho pojmu, t. j. vymedzujú, čo nie je možné považovať za individuálne dohodnutú podmienku. Podľa názoru súdu (a v tomto súd reflektuje na odporcom akcentované pozitívne vymedzenie pojmu individuálne dojednaná podmienka) za individuálne so spotrebiteľom zo strany dodávateľa dohodnutú zmluvnú podmienku možno považovať len takú, ktorej obsah bol predmetom rokovaní medzi zmluvnými stranami v procese jej kontraktácie a jej znenie bolo napokon spoločným konsenzom oboch zmluvných strán vyplývajúcim z týchto rokovaní. Inými slovami povedané, na to, aby mohla byť zmluvná podmienka považovaná za individuálne dojednanú medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy, nestačí len to, aby spotrebiteľ mal nielen možnosť s vopred dodávateľom pripravenou a formulovanou podmienkou, či už vyjadriť svoj súhlas, alebo svoj nesúhlas, a to či už začiaroknutím

takejto možnosti vo vopred pripravenom formulárovom texte zmluvy, alebo svojím podpisom pod takýmto textom, ale aby ešte v samotnom procese kontraktácie bol schopný pochopiť jej význam a následne bez akýchkoľvek ďalších podmienok sa mohol rozhodnúť, či takúto podmienku prijíma alebo nie. Len takýto výklad podľa názoru súdu korešponduje so znením, zmyslom a napokon aj cieľom právnej úpravy zakotvanej v cit. ust. § 52 ods. 1 OZ, ako aj v ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS.

Odporca však takýto spôsob kontraktácie spornej rozhodcovskej doložky v dotknutom prípade nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. v spojení s cit. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS, ktoré prezumuje vyvrátiteľnú právnu domnienku o tom, že zmluvné dojednanie v spotrebiteľskej zmluve sa nepovažuje so spotrebiteľom za individuálne dojednané, ktorú právnu domnienku môže dodávateľ vyvrátiť, ak preukáže opak).

Odporca sa snažil konštatované dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažovalo, účelovo prenášať na navrhovateľku, a to tým, že zdôrazňoval svoju dobrú vieru, že sprostredkovateľ poistenia v danom prípade postupoval v súlade so svojimi povinnosťami podľa zákona č. 340/2005 Z. z. a splnenie týchto povinností sprostredkovateľa poistenia súčasne vyvodzoval z ním produkovaných listinných dôkazov a súčasne s poukazom na to, že v danom prípade bola sprostredkovateľom poistenia navrhovateľka.

Vo všeobecnej rovine súd považuje za potrebné poznamenať, že pokiaľ odporca prezentoval v konaní ako právne významnú skutočnosť, že sprostredkovateľ poistenia nebol jeho zamestnancom a bol samostatným podnikateľským subjektom pôsobiacim na poistnom trhu (§ 3 ods. 3 zákona č. 340/2005 Z. z.), na základe čoho odporca argumentoval tým, že on osobne v procese kontraktácie dotknutej poistnej zmluvy uzavretej s navrhovateľkou nič nedojednával, táto argumentácia podľa názoru súdu neobstojí. Je potrebné zdôrazniť, že sprostredkovanie poistenia podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 340/2005 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia dotknutej poistnej zmluvy medzi účastníkmi, bolo činnosťou vykonávanou sprostredkovateľom poistenia [ako osobou, ktorá za peňažnú odplatu alebo za nepeňažnú odmenu - platenú v prejednávacom prípade odporcom ako poisťovateľom vykonáva sprostredkovanie poistenia, § 2 písm. c) zákona č. 340/2005 Z. z.] spočívajúcou v predkladaní ponúk na uzavretie poistnej zmluvy, predkladaní návrhu poistnej zmluvy, vo vykonávaní iných činností smerujúcich k uzavretiu poistnej zmluvy, v uzavretí poistnej zmluvy, v spolupráci pri správe poistenia, v spolupráci pri vybavovaní poisťných nárokov a poisťných plnení z poisťných zmlúv, najmä v súvislosti s poisťnou udalosťou, v zisťovaní, hodnotení a spracovávaní analýz poisťného rizika a v poskytovaní odborného poradenstva v oblasti poisťovníctva. Ako sám odporca udával v danom prípade poisťnú zmluvu s navrhovateľom v samotnom procese kontraktácie, ako aj zavŕšenia tohto procesu podpisom zmluvy, uzatvárala ako sprostredkovateľ poistenia navrhovateľka (uvedené vyplýva aj z obsahu samotných poisťných zmlúv, ktoré za odporcu podpísal práve sprostredkovateľ poistenia - aj z textu uvedeného v závere poistnej zmluvy: „Návrh v mene Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a. s., som predložil a dňa 28.05.2007, resp. dňa 28.06.2007 som osobne prevzal oznámenie o jeho prijatí, čím bola zmluva uzavretá.“, za týmto nasleduje podpis navrhovateľky - a rovnako z produkovaných listinných dôkazov Záznamu o potrebách klienta, ako aj podpisu osoby konajúcej za odporcu pri podpise pod textom OZD), pričom sprostredkovateľ poistenia bol s odporcom v obchodnoprávnom vzťahu na základe uzavretej sprostredkovateľskej a mandátnej zmluvy. Súčasne odporca vo svojom vyjadrení výslovne uviedol, že v danom prípade pripravil formálnu a právnu dokumentáciu na uzavretie poistnej zmluvy, ako i na písomné podchytenie prípadného individuálneho dojednania s navrhovateľom, ktorý komplet pozostával z: formuláru návrhu poistnej zmluvy, formuláru Záznamu o potrebách klienta, VPP a OZD (t. j. všetky listiny účastníkmi produkované, ktoré sa vyskytli v procese kontraktácie poistnej zmluvy). Vychádzajúc z vyššie uvedeného a zároveň z cit. ust. § 566 ods. 1 ObZ, v zmysle ktorého mandatár uskutočňuje právne úkony súvisiace so zariadením určitej obchodnej záležitosti v mene mandanta a na jeho účet, v tomto prípade sprostredkovateľ poistenia bez najmenších pochybností vystupoval v právnom vzťahu s odporcom založenom mandátnou zmluvou ako mandatár a odporca ako mandant (to už bolo aj vyššie uvedené v súvislosti s riešením otázky postavenia navrhovateľky ako spotrebiteľa). Vzťah založený mandátnou zmluvou podľa ust. § 566 a nasl. ObZ možno považovať za vnútorný vzťah medzi účastníkmi takejto zmluvy, pričom navonok voči tretím osobám sa prejavuje tento vzťah až udelením plnomocenstva podľa ust. § 31 OZ (hoci toto plnomocenstvo zásadne vyplýva z mandátnej zmluvy). Pokiaľ tak sprostredkovateľ poistenia v danom prípade vykonával úkony spojené s uzavretím poistnej zmluvy (vrátane jej uzavretia) bez najmenších pochybností možno uzavrieť, že nezaväzoval sám seba a dôsledky jeho konania zaväzovali priamo odporcu (§ 32 ods. 2 OZ; odporca nijakým spôsobom nenamietal, že by sprostredkovateľ poistenia v danom prípade prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva, alebo že by pri konaní prekročil svoje oprávnenie konať za odporcu, resp. konal za odporcu bez plnomocenstva). Z pohľadu posudzovania naplnenia podmienok podľa ust. § 52 ods. 1 OZ tak nie je právne významné, či odporca kontrahoval zmluvný vzťah s navrhovateľkou a tento proces

zavřil podpisom na poistnej zmluve (resp. OZD) osobne, alebo prostredníctvom sprostredkovateľa poistenia. V ďalšom však nemožno z ustanovenia povinností sprostredkovateľovi poistenia podľa zákona č. 340/2005 Z. z. bez ďalšieho, ako sa o to snažil odporca, vyvodzovať skutočnosť, že sprostredkovateľ poistenia tieto povinnosti v danom prípade aj skutočne splnil a týmto spôsobom verifikovať odporcove skutkové tvrdenia o individuálnom dojednaní spornej rozhodcovskej doložky. V kontexte uvedeného tak neobstojí ani odporcov apel, že bol v dobrej viere ohľadom toho, že sprostredkovateľ poistenia splnil riadne svoje povinnosti vrátane povinnosti informovať úplne, presne, pravdivo a zrozumiteľne o možnosti riešenia sporov vyplývajúcich z uzavretej poistnej zmluvy prostredníctvom rozhodcovského konania podľa ust. XV. časti VPP. Pokiaľ sprostredkovateľ poistenia prípadne porušil svoje povinnosti podľa zákona č. 340/2005 Z. z. nemôže byť toto porušenie dávané na ťarchu spotrebiteľa (navrhovateľky) tým, že by sa dôkazné bremeno o neindividuálnom dojednaní spornej rozhodcovskej doložky prenášalo na neho. Ak súd zohľadní uvedené v kontexte so samotnou skutočnosťou, že sprostredkovateľom poistenia bola v tomto prípade samotná navrhovateľka, treba vziať do úvahy skutočnosť, že odporca nepreukázal, že navrhovateľka ako sprostredkovateľ poistenia disponovala vedomosťami o zmysle, účele a význame spornej zmluvnej klauzuly. Samotná navrhovateľka to v konaní popierala a uviedla, že na žiadnom školení nebola poučovaná o problematike alternatívneho riešenia sporov prostredníctvom rozhodcovského konania.

Verifikáciu konkrétnych skutkových tvrdení odporcu o individuálnom dojednaní spornej zmluvnej klauzuly nemožno vyvodiť ani z ďalej uvedených odporcom produkovaných dôkazov, a to 1. záznamu o požiadavkách a potrebách klienta k dotknutej poistnej zmluve, 2. listu NBS zo dňa 26.06.2014 zn. R.-XXXX/XXXX.

Pokiaľ ide o dotknutý Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.05.2007 podpísaného navrhovateľkou, súd poukazuje na to, že z formulárového textu tohto Záznamu (pripraveného vopred odporcom, ako to sám deklaroval vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania) vyplýva len informácia o (výlučne len) možnosti mimosúdneho vyrovnania vzniknutých sporov zo sprostredkovania poistenia (nie zo samotného následne sprostredkovaného poistenia dojednaného medzi účastníkmi; v tejto súvislosti viď vyššie uvedená zákonná definícia sprostredkovania poistenia) prostredníctvom využitia inštitútu rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. a VPP platných od 01.01.2007 (XV. časť). Túto časť textu možno považovať zároveň za do istej miery zmätočnú, keďže XV. časť VPP sa nijako nedotýka riešenia sporov zo sprostredkovania poistenia. V ostatnom text formuláru nijakým spôsobom nekonkretizuje, že by mala byť navrhovateľka vyčerpávajúco a jasne informovaná o rozhodcovskej doložke podľa XV. časti VPP. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že formulár zásadne obsahuje len údaje o potrebách a požiadavkách klienta (navrhovateľky) na krytie rizika; ďalších potrebách a požiadavkách klienta (navrhovateľky) ohľadom: využitia daňových výhod pre životné poistenie, požadovanej doby poistenia, požadovanej maximálnej výšky poistného, záujmu o ochranu poistenia pred infláciou a frekvencie platenia poistného; o odporúčaniach sprostredkovateľa poistenia ohľadom najvýhodnejšieho produktu pre klienta týkajúcich sa hlavného poistenia a pripoistenia a dôvodoch tohto odporúčania; o výške poistného; požiadavke klienta (navrhovateľa) na ďalšie vysvetlenia, doplnenia alebo dojednania ohľadom jemu sprostredkovateľom poistenia navrhovaného produktu, súhlasu so sprostredkovateľom poistenia predloženým produktom a požiadavke klienta ohľadom času platnosti poistnej zmluvy. Súčasne Záznam zahŕňa vyhlásenie klienta (navrhovateľa) o poskytnutí súhlasu podľa zákona č. 482/2002 Z. z. na spracovanie jeho ním dobrovoľne poskytnutých osobných údajov na účel sprostredkovania poistenia, a to počas doby platnosti poistnej zmluvy a 10 rokov po jej skončení za podmienky odvolania súhlasu pre porušenie zákona č. 482/2002 Z. z. pri spracovaní osobných údajov. Napokon Záznam obsahuje vyhlásenie klienta (navrhovateľa): „že jeho rozhodnutiu uzavrieť životné poistenie predchádzala dôkladná analýza jeho potrieb a požiadaviek súvisiacich s poistením (pozn. potrebou a požiadavkou navrhovateľa zaiste nebolo dojednanie rozhodcovskej doložky) a oboznámenie sa s ponúknutými produktmi (opätovne súd poukazuje na neekvivalentnosť pojmov poistný produkt a poistná zmluva), že bol oboznámený s obsahom všetkých poistných plnení v súvislosti s poistnou udalosťou, dobou trvania poistnej zmluvy, spôsobom zániku poistnej zmluvy, spôsobom platenia poistného a jeho splatnosťou (vrátane dôsledkov neplatenia, resp. nepravidelného platenia; pozn. tieto sú uvedené v ust. II. časti čl. 9 s názvom Dôsledky neplatenia poistného VPP, ktorý nezahŕňa v sebe XV. časť - Rozhodcovské konanie VPP), spôsobom stanovenia odkupnej hodnoty a rozsahu jej záruky, s výškou poistného, podmienkami odstúpenia od poistnej zmluvy, základnými informáciami o daňových povinnostiach súvisiacich s poistnou zmluvou, že informácie sprostredkovateľom poistenia mu boli podané vyčerpávajúco, jasne a porozumel im, reálne zhodnotil svoje finančné možnosti na úhradu poistného a súhlasí s navrhnutým produktom, ktorý najlepšie vyhovuje jeho potrebám a požiadavkám, že uvedené rozhodnutie urobil dobrovoľne a na základe vlastnej

úvahy a že ním poskytnuté údaje sú pravdivé a úplné.“. Ani z tohto vyhlásenia nemožno vyvodit', že navrhovateľke bola v procese kontraktácie poskytnutá relevantná možnosť pochopiť a posúdiť význam spornej zmluvnej klauzuly (rozhodcovskej doložky), resp., že táto zmluvná klauzula bola osobitne predmetom predzmluvných rokovaní medzi účastníkmi (resp. navrhovateľkou a sprostredkovateľom poistenia). V danom prípade je zároveň absurdné vychádzať z toho, že skutočnosti uvedené v Zázname sa aj stali, keďže v danom prípade poisťníkom a sprostredkovateľom poistenia bola navrhovateľka v jednej osobe. Ťažko len možno predpokladať, že by navrhovateľka poskytovala sama sebe všetky poučenia a informácie.

Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani posledný odporcom produkovaný dôkaz - list NBS zo dňa 26.06.2014 zn. R.-XXXX/XXXX (v ktorom sa konštatuje, že záznam o požiadavkách a potrebách klienta je spôsobilý preukázať správnosť a zákonnosť postupu sprostredkovateľa poistenia pri uzatváraní poistenia), keďže NBS nie je oprávnená akýmkoľvek spôsobom suplovať činnosť súdu spočívajúcu v hodnotení dôkazov podľa ust. § 132 O.s.p. Súd ozaj len na margo podotýka, že vyjadrenia NBS produkované odporcom v prejednávanej veci boli súdu odporcom podsúvané zjavne účelovo a tendenčne.

Odhliadnuc od záverov o doposiaľ rozoberanej časti nastolenej otázky individuálneho dojednania spornej rozhodcovskej doložky s navrhovateľom, t. j. či navrhovateľ mal možnosť sa oboznámiť pred podpisom poistnej zmluvy so znením tejto spornej zmluvnej klauzuly a súčasne mal možnosť aj túto posúdiť, teda aj v prípade, že u navrhovateľky by tomu tak bolo (z dôvodu, že bola v danom prípade sprostredkovateľom poistenia prostredníctvom ktorého odporca uzatváral sporné poistné zmluvy vrátane rozhodcovských doložiek) sa súd zaoberal zvyšnou časťou tejto otázky, a to či navrhovateľka mala reálnu možnosť ovplyvniť obsah tejto zmluvnej klauzuly (keďže obe podmienky individuálneho dojednania podmienky musia byť naplnené kumulatívne), t. j. aj túto klauzulu pozmeniť, alebo vylúčiť. V kontexte tejto nastolenej čiastkovej otázky súd považuje za potrebné poukázať na to, že navrhovateľka, ako spotrebiteľ, predmetnú rozhodcovskú doložku prijala už svojim podpisom na poistnej zmluve, keďže týmto návrh odporcu na uzavretie poistnej zmluvy prijala vrátane VPP, ktoré sa týmto stali súčasťou poistnej zmluvy, a to s poukazom na to, že rozhodcovská doložka bola integrálnou súčasťou (ust. časti XV. - Rozhodcovské konanie) VPP. Navyše má súd za to, že odporca použil aj nekalú prax, keďže súčasne podpis spotrebiteľa pod OZD vyjadroval aj jeho súhlas so znením cit. ust. ods. 1 OZD (týkajúceho sa podmienok zániku poistenia odlišných od znenia ust. časti II. čl. 9 ods. 1 veta prvá VPP) a teda rozhodnutie priemerného spotrebiteľa pripojiť svoj podpis pod OZD bolo spôsobilé ovplyvniť nielen to, že mohol vychádzať z domnienky, že záväznosť časti XV. VPP nemôže ovplyvniť, keďže na návrhu poistnej zmluvy výslovne svojim podpisom potvrdil, že prijíma návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy a rovnako, že VPP sú súčasťou tejto poistnej zmluvy a ako už bolo vyššie uvedené, že záväznosť časti XV. VPP už potvrdil svojim podpisom nasledujúcim ihneď za textom ust. časti XVII. - Záverečné ustanovenia ods. 12 VPP (explicitne to udáva cit. ust. časti XVII. ods. 2 VPP), ale aj to, že mal vôľu dojsť s odporcom ním ponúkaný iný spôsob zániku poistenia ako bol uvedený v cit. ust. časti II. čl. 9 ods. 1 veta prvá VPP. Súčasne správanie priemerného spotrebiteľa mohlo ovplyvniť aj to, že podpis osoby oprávnenej konať za odporcu sa nachádzal až za OZD a rovnako až za OZD sa nachádzalo na tej istej listine spolu s VPP miesto pre uvedenie mena a priezviska poisťníka a č. jeho občianskeho preukazu. Riadiac sa tak uvedenými skutkovými zisteniami a vyslovenými úvahami súd dospel k záveru, že navrhovateľka, ako spotrebiteľ, nemala možnosť ovplyvniť obsah spornej zmluvnej klauzuly, keďže jej pôsobenie v zmluvnom vzťahu s odporcom nemohla reálne vylúčiť.

Na vyslovenom závere súdu nemení nič ani dôkazný návrh odporcu (na ktorom odporca napokon netrval), a to výslych zamestnanca odporcu Ing. Petra Talána, ktorého výpoveď mala preukázať prax odporcu spočívajúcu v tom, že ak zo strany poisťníka nedošlo k podpisu OZD, odporca jeho prejav vôle plne akceptoval a k uzavretiu rozhodcovskej doložky nedošlo. V prípade obligatórne predpísanej formy rozhodcovskej doložky podľa ust. § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z., ktorej nedodržanie zákon sankcionuje neplatnosťou, totiž musí byť určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný. Nestačí, že účastníkovi (účastníkom) právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to nie je rozpoznateľné z jej obsahu. Ak teda z obsahu poistnej zmluvy, VPP priamo vyplýva záväzok odporcu podrobiť sa aj časti XV. VPP, nemôže na vyššie uvedených záveroch nič zmeniť prípadná odporcom tvrdená prax spočívajúca v tom, že pri nepodpísaní OZD poisťníkom odporca mal za to, že k uzavretiu rozhodcovskej doložky nedošlo. Preto súd s poukazom na ust. § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. rozhodol o tom, že tento dôkaz nevykoná.

Na základe uvedeného tak súd vychádzal z toho, že sporná rozhodcovská doložka ako zmluvná podmienka nebola v danom prípade individuálne dojednaná.

Pokiaľ ide o druhý predpoklad neprijateľnosti zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 1 veta prvá OZ), súd dospel k záveru, že táto podmienka spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Pri svojom posúdení (ne)prijateľnosti dotknutej zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) súd vychádzal z hodnotiacich kritérií stanovených v ust. čl. 4 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS, v zmysle ktorých, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzavretá a na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvy, v dobe uzavretia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, na ktorej je závislá. Ust. čl. 4 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS bolo v zásade transformované do znenia ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré s účinnosťou od 01.03.2010 priniesla novela Občianskeho zákonníka zákon č. 575/2009 Z. z. (ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku ide o ust. § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 438/2015 Z. z.) Uvedené hodnotiace pravidlo tak možno z dôvodu nepriamych účinkov smernice vo vzťahu k vnútroštátnemu právu SR (vnútroštátny súd aj správny orgán sú povinné vykladať vnútroštátne právo čo najviac v zmysle znenia a cieľov smernice, aby sa dosiahol smernicou sledovaný výsledok) aj napriek jeho priamemu nezakotveniu v právnom poriadku SR v čase uzavretia poisťnej zmluvy medzi účastníkmi (28.05.2007, resp. 28.06.2007) aplikovať aj v dotknutom prípade. Z uvedeného hodnotiaceho pravidla možno nepochybne vyvodiť, že hodnotenie prijateľnosti zmluvnej podmienky sa vykonáva pri zohľadňovaní okolností, ktoré existovali v čase dojednania takejto zmluvnej podmienky, nie podľa okolností, ktoré boli v čase (t. j. ktoré nastali až následne po čase uzavretia zmluvy), kedy došlo k naplneniu hypotézy predmetnej zmluvnej podmienky. Výkladom možno dospieť k záveru, že už v čase dojednania zmluvnej podmienky musí táto prejsť testom prijateľnosti, ktorý spočíva v tom, že táto zmluvná podmienka sa javí ako prijateľná, a to bez ohľadu na konkrétne skutkové okolnosti, ktoré môžu nastať v rámci doby trvania zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a na základe ktorých nastania následne dôjde k naplneniu hypotézy predmetnej zmluvnej podmienky, resp. sa javí prijateľná, ak sa zoberú do úvahy všetky možné skutkové okolnosti, na základe ktorých nastania následne dôjde k naplneniu hypotézy predmetnej zmluvnej podmienky.

Súd vychádzajúc z uvedeného hodnotiaceho kritéria v kontexte nastolenej otázky, či sporná zmluvná podmienka spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, poukazuje na to, že sporná rozhodcovská doložka bez najmenších pochybností a jednoznačne vyžadovala od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní (uvedené vyplýva priamo zo znenia ust. časti XV. ods. 1, 2 a 3 VPP, ako aj zo znenia ust. ods. 2 OZD). Už len táto skutočnosť v kontexte so znením ust. bodu 1 písm. q) Prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS spôsobuje absolútnu neplatnosť spornej rozhodcovskej doložky podľa cit. ust. § 53 ods. 4 OZ.

Súd však považuje za potrebné uviesť, že sporná rozhodcovská doložka aj skutočne spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorá sa prejavovala v tom, že dodávateľ - odporca totiž v zmysle spornej rozhodcovskej doložky získal v podstate výlučný jednostranný vplyv v prípade akéhokoľvek sporu vyvolaného dotknutou poisťnou zmluvou (či už vedeného ako žalobcom zo strany dodávateľa alebo spotrebiteľa) na výber rozhodcu, ako aj na spôsob vedenia rozhodcovského konania (dokonca mal možnosť sám kreovať rozhodcovský súd, jeho štatút a rokovací poriadok - procesné pravidlá na prejednávanie a rozhodovanie sporov pred týmto rozhodcovským súdom). Na margo novej argumentácie odporcu, že rovnaké procesné pravidlá platili aj v prípade sporu pred rozhodcovským súdom začatým na návrh spotrebiteľa (navrhovateľa), súd považuje za potrebné uviesť, že je len veľmi iluzórne sa domnievať, že rozhladený spotrebiteľ by chcel žalovať miesto na všeobecnom súde odporcu na rozhodcovskom súde, ktorý si jednostranne zvolil (prípadne zriadil) odporcu (dodávateľ) a podrobil sa zároveň procesným podmienkam tohto rozhodcovského súdu (prípadne určeným jednostranne odporcom ako zriaďovateľom tohto rozhodcovského súdu). Navyše je potrebné do úvahy zobrať všeobecne známu skutočnosť (s ktorou odporca nepochybne kalkuloval pri tvorbe VPP), že spory začaté spotrebiteľom proti dodávateľovi sú z hľadiska percentuálneho pomeru k sporom začatým zo strany dodávateľa voči spotrebiteľovi, úplne v výnimočné v zanedbateľnom percentuálnom množstve. Účelovosti argumentácie odporcu nasvedčuje aj jeho poukaz na to, že sporná rozhodcovská doložka ani nebola spôsobilá zakázať spotrebiteľovi na základe slovenského právneho poriadku obrátiť sa so svojim sporom proti dodávateľovi priamo na všeobecný súd. V prípade dotknutej rozhodcovskej doložky bolo však toto právo spotrebiteľa podľa ust. § 106 O.s.p. (v znení účinnom ku dňu uzavretia sporných rozhodcovských doložiek) limitované námietkou odporcu o nedostatku právomoci všeobecného súdu práve s ohľadom na výlučnú právomoc rozhodcovského súdu podľa spornej rozhodcovskej doložky. Ak by teda odporca vzniesol takúto námietku súd by mal povinnosť konanie o návrhu navrhovateľa (spotrebiteľa) zastaviť.

V kontexte s vysloveným názorom a úvahami súd poukazuje primerane aj na závery uvedené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012 a 5Cdo 112/2012 zo dňa 22.11.2012 (Ústavný súd SR pritom nálezom spis. zn. II. ÚS 382/2013 zo dňa 30.09.2014 o sťažnosti odporcu vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutiami Okresného súdu Lučenec spis. zn. 17Er 1101/2010 zo dňa 19.01.2011 a spis. zn. 12Er 286/2011 zo dňa 18.05.2011, postupom a rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 1CoE 171/2011 zo dňa 23.06.2011 a spis. zn. 1CoE 418/2011 zo dňa 08.08.2011 a postupom a rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012 a spis. zn. 5Cdo 112/2012 z 22.11.2012 rozhodol tak, že namietané základné práva odporcu postupom a uvedenými rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici a Najvyššieho súdu SR porušené neboli. Sťažnostiam odporcu vo zvyšnej časti nevyhoveli.). Súd si dovoľí odcitovať z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012: „Okresný súd Lučenec...Rozhodnutie odôvodnil vyslovením záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky ako zmluvnej podmienky nachádzajúcej sa v poisťovnej zmluve z 08.12.2007 (vo všeobecných podmienkach časť XV. bod 2). Poukázal na ust. čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej ..., § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, čl. 144 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 Ústavy SR a na ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora (rozsudok Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98) s tým, že predmetnou rozhodcovskou doložkou došlo reálne k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa (povinnej - dlžníka). Uviedol, že oprávnená (pozn. odporca) od počiatku sledovala v súvislosti s koncipovaním rozhodcovskej doložky to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý vyberie oprávnená, a to na súde, ktorý sa nachádza v mieste jej sídla za účelom minimalizácie jej nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv povinnej . Mal za to, že rozhodcovská doložka bola už v čase uzatvárania zmluvy neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka... Na odvolanie oprávnenej (pozn. Rapid life životná poisťovňa, a. s.) Krajský súd v Banskej Bystrici ... Navyše uviedol... Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v časti XV. - rozhodcovské konanie bod 1,2 a 3 bolo to, že spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím reálne došlo k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy (spolu aj so všeobecnými poisťovacími podmienkami, obsahom ktorých je takáto doložka), reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu obranu...V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Listiny predložené oprávnenu (pozn. odporcom) takýto záver umožňovali. Z poisťovnej zmluvy uzavretej medzi oprávnenu a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačенý formulár) Všeobecné poisťovné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačенého formulára poisťovných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťovných podmienkach. Dovolací súd sa stotožňuje aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky.“. Zásadne obsahovo totožný právny názor zaujal aj Najvyšší súd SR v zmienenom uznesení spis. zn. 5Cdo 112/2012 zo dňa 22.11.2012.

Súd v ďalšom poukazuje na iné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2 Cdo 185/2012 zo dňa 25.07.2012 (Ústavný súd SR svojim uznesením č. k. III. ÚS 595/2012-15 zo dňa 11.12.2012 odmietol sťažnosť odporcu vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a ust. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na verejné prerokovanie veci v jej prítomnosti podľa ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v odvolacom konaní vedenom pod spis. zn. 19CoE 492/2011 a jeho uznesením zo dňa 29.03.2012 a postupom Najvyššieho súdu SR v dovolacom konaní vedenom pod spis. zn. 2Cdo 185/2012 a jeho uznesením zo dňa 25.07.2012, pre jej zjavnú neopodstatnenosť), ktorým odmietol dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne spis. zn. 19CoE 492/2011 zo dňa 29.03.2012, ktorým Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací potvrdil uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3Er/652/2011-21 zo dňa 29.07.2011, ktorým Okresný súd Považská Bystrica zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci

oprávneného - odporcu na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice spis. zn. 3 C 408/2009 zo dňa 08.03.2010. Krajský súd v Trenčíne konštatoval správnosť postupu a právneho postavenia Okresného súdu Považská Bystrica, ktoré svoje rozhodnutie odôvodnil vyslovením záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v poisťnej zmluve zo dňa 10.04.2008 (vo všeobecných poisťných podmienkach oprávneného - odporcu - časť XV.; poznámka: s ohľadom na dátum uzavretia poisťnej zmluvy v tomto prípade, je zrejmé, že ide o rovnaké VPP zo dňa 21.05.2007, ako tomu bolo v prejednávanej veci, keďže zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá dňa 23.10.2008). Ďalej okresný súd poukázal okrem iného na ust. čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS, ust. § 44 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. a ust. § 52 a nasl. OZ, ako aj na judikatúru Európskeho súdneho dvora. Konštatoval, že je nepochybné, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo VPP znemožňuje spotrebiteľovi (povinnému) vyriešiť prípadný spor inak ako v rozhodcovskom konaní. Doložka je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy ako osobitné zmluvné dojednanie. Oprávnená však nepreukázala, že by si povinný rozhodcovské konanie vymieňoval. Okresný súd mal za to, že povinný si rozhodcovskú doložku nedojednal individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber. Celú zmluvu, vrátane poisťných podmienok mohol ako celok len prijať a podrobiť sa týmto podmienkam alebo celú zmluvu odmietnuť. Rozhodcovská doložka neobsahuje žiadne poučenie spotrebiteľa o rozdieloch medzi rozhodcovským konaním a občianskym súdnym konaním na všeobecnom súde. Predmetnou rozhodcovskou doložkou dochádza reálne k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 52 a nasl. OZ ako aj s príslušnými ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS a zároveň je v rozpore s dobrými mravmi. Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí uviedol, že rozhodnutia tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Napokon si súd dovoľí poukázať len na margo uvedenej argumentácie na právny názor vyslovený Ústavným súdom ČR v náleze spis. zn. I.ÚS 3512/2011 zo dňa 11.11.2013, v zmysle ktorého: „Je potrebné zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa pravdepodobne uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednania o zmluvnej pokute). Ak tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu.“.

S poukazom na uvedené dôvody, ako aj na citovanú judikatúru Najvyššieho súdu SR, považoval argumentáciu odporcu uvedenú v jeho vyjadrení za nedôvodnú, a to aj napriek niekoľkým súdnym rozhodnutiam, na ktoré odporca poukázal a ktorými sa súd pri svojom rozhodovaní tak necítil byť viazaný. Súd len v stručnosti poukazuje v kontexte odporcom uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2Cdo 5/2012 zo dňa 31.01.2012, že pokiaľ Ústavný súd SR nálezom č. k. II. ÚS 499/2012-47 zo dňa 10.07.2013 zrušil toto rozhodnutie Najvyššieho súdu SR a vec mu vrátil na ďalšie konanie, z odôvodnenia tohto rozhodnutia nevyplýva správnosť argumentácie odporcu o individuálnom dojednaní predmetnej rozhodcovskej doložky a jej prijateľnosti, ale len to, že dotknuté rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo zrušené v podstate z procesných dôvodov, keďže Ústavný súd SR mu vytkol, že svojím postupom porušil právo odporcu na spravodlivý súdny proces a odňal mu možnosť konať pred súdom (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR).

Súd tak po vykonanom prieskume platnosti dotknutých rozhodcovských doložiek dospel k záveru, že tieto sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 4 OZ) a teda, že v prejednávanej veci je daný dôvod podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c) ZRK. Preto návrhu navrhovateľa vyhovel a zrušil navrhovateľkou napadnuté rozhodcovské rozsudky. V ďalšom sa tak z dôvodu nadbytočnosti už nezaoberal navrhovateľkinou argumentáciou týkajúcou sa iných dôvodov na zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku v kontexte ust. § 40 ods. 1 písm. g) a j) zákona č. 44/2002 Z. z.

Podľa ust. § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Pokiaľ sa týka medzi účastníkmi spornej otázky postupu súdu po právoplatnosti tohto rozsudku, súd k tomuto zájmu stanovisko, že po právoplatnosti tohto rozsudku bude pokračovať v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobách odporcu ako žalobcu zo dňa 02.01.2012 podaných na Arbitrážnom súde Košice proti navrhovateľke ako žalovanej len na návrh niektorého z účastníkov (navrhovateľky a odporcu ako účastníkov predmetného rozhodcovského konania) v zmysle ust. § 47 ods. 1 v spojení s ust. § 73 ods. 1 a 3 zákona č. 335/2014 Z. z. V tomto kontexte sa súd stotožnil s právnym posúdením tak ako toto vyplýva z navrhovateľkou predloženého rozsudku Krajského súdu v Nitre spis. zn. 25Co/404/2015 zo dňa 17.06.2015 [„Od 01.01.2015 bol prijatý nový zákon č.335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3 (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2015 Z. z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia... pretože ako z vyššie uvedeného vyplýva, vec bude po právoplatnosti rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania prejednaná v súdnom konaní (§ 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z.)].

Podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p., v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd vzhľadom na zložitosť veci o trovách konania rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p. tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.